

Savinjske NOVICE

Kako se bo lastninił Glin?

Smrt v gozdu in poskus umora

***Gost meseca:
dr. Matjaž Kmecl***

Zadruga mozirje

Z.O.O.

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska
zadruga Mozirje z.o.o.

Spoštovani kupci!

**Predstavljamo Vam veliko
predpomladansko ponudbo
VRTNARSKEGA CENTRA:**

- pester izbor semen, čebulic, gomoljev;
- sadike jablan, češenj, hrušk, sliv, marelic, orehov...;
- organska in mineralna gnojila za osnovno gnojenje in dognojevanje;
- pripravljene prsti za setev, sajenje ter dodatke za izboljšanje tal in ukoreninjenje;
- bambus za oporo sadikam ter mreže za zaščito proti voluharju;
- glineno, keramično in plastično posodo za vse namene;
- kvalitetna vrtnarska in sadjarska orodja ter naprave;
- zaščitne folije, poliesterske kritine;
- zaščitne mreže (3xZn+PVC) za vse namene z dodatki in opremo za montažo idr.

Stalno imamo na zalogi bogat izbor aranžerskih materialov ter nagrobnih dodatkov

**Pri nakupu Vam bomo z veseljem pomagali, lahko pa Vam blago
dostavimo tudi na dom. Pokličite nas na številko 063/831-045**

PRAVOČASEN NAKUP JE DOBER IN POCENI NAKUP!

Ljubljanska banka

Splošna banka Velenje d. d.
Velenje

PONUDBA PRAVNIM OSEBAM ZA KREDITIRANJE NA PODROČJU TEKOČEGA IN INVESTICIJSKEGA POSLOVANJA

Banka nudi pravnim osebam vse vrste kratkoročnih posojil do 12 mesecev. Izhodiščna obrestna mera je R + 11,5% letno. Obrestna mera se oblikuje individualno in je odvisna od bonitete podjetja in poslovnega sodelovanja z banko.

Banka odobrava tudi lombardne kredite pod posebnimi pogoji. Na osnovi razpisov državnih institucij in skladov odobrava banka posojila s posebnimi ugodnimi obrestnimi merami.

Posojila so lahko v obliki kredita z dogovorjenim vračilnim rokom, lahko so kontokorentni krediti, okvirni krediti za kritje odprtih akreditivov ali krediti po načelu tekočega računa.

Za investicijske naložbe banka odobrava dolgoročna posojila z dobo vračanja do 6 let. Izhodiščna obrestna mera je R + 13% letno.

Banka odobrava svojim komitentom tudi plačilna in storitvena jamstva.

Podrobnejše informacije dobite:

LB SPLOŠNA BANKA VELENJE d.d.

Sektor naložb v tekoče poslovanje

Telefon 063/854-251

BUDNA D.O.O.

BUKOVO HLODOVINO ODKUPUJEMO

- vse klase
- Nove višje odkupne cene
- plačilo takoj

BUKOVA DRVA PRODAJAMO

- ni potrebno žaganje
- ugodni plačilni pogoji
- dostava na dom

**Informacije: 841-107
0609-621-475**

Naslovni

Pust Mozirski

foto: Matevž Lenarčič

4

**Zaposleni in bivši zaposleni
bodo lahko solastniki podjetja
GLIN Nazarje**

6

**Pogovor z direktorjem
območne gospodarske
zbornice, Božom Lednikom**

10

**Prof. dr. Vekoslav Grmič o
Antonu Martinu Slomšku in
njegovi misli skozi čas**

16

**Gost meseca: literarni
zgodovinar in književnik,
prof. dr. Matjaž Kmecl**

23

**Franček Mlačnik, slepi
šahist iz Krnice, o svojih
uspehih in načrtih**

25

**Kronika:
Smrt v gozdu
in poskus umora**

Pustni čas

Leto je pa res hitro naokrog. Saj smo vendar šele dobro sneli lanske maske, pa je tu že letošnji pust, ki terja od nas, da se na novo maskiramo. Nekateri v tem prav uživajo, kajpada, saj ni nič lažjega, kot da se skriješ pod tuj obraz in počneš tisto, kar si sicer ne smeš ali si ne upaš. Celo z vidika javne morale je tega dne "dovoljeno" veliko več kot običajno. Nenazadnje je naslednjega dne pepelnica, ko je zapovedan strogi post, mnogi pa ta dan izkoristijo tudi za "zdravljenje mačkov in tigrov". In potem živijo celo leto v nestrpnem pričakovanju novega pusta, ko spet lahko spustijo na plan svoje skrite želje.

Še dobro, da pustni čas ne traja predolgo, saj bi se v nasprotnem primeru marsikdo lahko izgovarjal na njegov račun. Mi, v uredništvu Savinjskih novic, na primer. Pri zadnji številki se nas je držala smola, pa ne samo nas, tudi tiskarji so jo imeli nekaj za vratom, rezultat je bil pa tak, da ste nekateri dobili malce "zmešane" izvode. Štiri od šestintridesetih strani so zgrešile pravičen vrstni red, verjamemo pa, da ste lahko prispevke, z nekaj več listanja kot običajno, kljub temu prebrali. Neprijetno se je opravičevati, vendar upamo, da še vedno drži rek, da kdor napako prizna, se mu pol oprost.

Sicer pa je bilo v minulih štirinajstih dneh v naši dolini kar precej negativnih dogodkov, saj smo spet zabeležili nezgodo s smrtnim izidom, tokrat v gozdu, poskus umora, nekaj težjih prometnih nezgod, požarov... Še bolj pogoste so tovrstne vesti iz naše bližnje in daljne okolice, nekatere med njimi pa so resnično takšne, da človeka oblije kurja polt... Kako čudno in nepredvidljivo je res človeško bitje. Kolikor lahko stori dobrega, prav toliko ali pa še več lahko stori hudega. Zato pri takem razmišljanju vendarle razveseljuje dejstvo, da v Zgornji Savinjski dolini ne manjka dobromislečih ljudi. To pač lahko sklepamo po velikem številu ljubiteljskih kulturnikov, ki so ali pa še bodo v tem mesecu stopili na odre prosvetnih domov. "Kdor poje, zlo ne misli," pravijo.

V tej predpustni številki vam predstavljamo tudi gosta meseca, prof. dr. Matjaža Kmecla, s katerim smo kramljali, kajpak, o kulturi tako ali drugače. In še lep pozdrav do 10. marca vam zaželim!

Franček Kotnik

IMPRESUM

Ustanovitelj: Skupščina občine Mozirje. Izdajatelj: Savinjske novice, Franci Kotnik s.p., Savinjska cesta 4, Nazarje, telefon in fax: 063/832-306, žiro račun: 52810-685-13016. Glavni in odgovorni urednik: Franci Kotnik. Stalni zunanji sodelavci: Edi Mavrič, Aleksander Videčnik, Karolina Grudnik, Ciril Sem. Tisk: Igea d.o.o., Savinjska cesta 2, Nazarje. Naslov uredništva: Savinjske novice, Savinjska cesta 4, 63331 Nazarje, tel. in fax.: 063/832-306. Rokopise, objave, razpise in oglase je potrebno dostaviti v uredništvo najkasneje osem dni pred izidom tekoče številke. Po mnenju Ministrstva za informiranje RS št. 23/130-92 z dne 26.2.1992 šteje časopis med proizvode informativnega značaja, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Pridržujemo si pravico krajšanja besedil. Odpovedi sprejemamo za naslednje tromeščje.

ZNÍŽANJE DAVČNE OSNOVE PRI ODMERI DOHODNINE

(NADALJEVANJE IZ
PREJŠNE ŠTEVILKE)

6. plačane zneske za šolnino (npr. glasbeno, jezikovno, podiplomsko izobraževanje itd.).

Zmanjšanje osnove za dohodnino po navedeni točki lahko uveljavljajo zavezanec, ki se izobražuje. Osnova se zmanjša za plačane zneske zavodom za pridobivanje katerekoli stopnje izobrazbe, za izpopolnjevanje izobrazbe ter za pridobivanje novih znanj.

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove po tej točki pod pogojem, da nosi stroške izobraževanja sam. Kot dokazilo mora na zahtevo davčnega organa predložiti potrdilo o plačani šolnini oziroma storitvi, ki glasi na njegovo ime. Zmanjšanje po navedeni točki, se prizna tudi v primeru najema kredita za navedeni namen in sicer v znesku kredita, odplačanega v letu, za katero se dohodnina odmerja.

7. plačane prostovoljne de-

narne prispevke in vrednost daril v naravi za humanitarne, kulturne, izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje takšnih dejavnosti, ter navedeni prispevki oziroma darila, izplačana invalidskim organizacijam.

Darila dana v naravi morajo biti v potrdilu prejemnika izražena v tolarški protivrednosti.

8. plačani znesek sredstev, ki jih zavezanec v skladu s pogodbo dodatno prispeva v okviru cene za telefonski priključek ali priključek na vodovod, kanalizacijo, plinovod, toplovod ali kabelsko televizijo, v celoti ali deloma zgrajen s sredstvi samoprispevka.

Zmanjšanje osnove po tej točki se uveljavlja na podlagi predložitve pogodbe ter dokazila o višini dodatno prispevanih sredstev.

9. plačane zneske samoprispevka, uvedenega v skladu s

predpisi o samoprispevku.

Osnova za dohodnino se zmanjša za plačane zneske samoprispevka pod pogojem, da so se za uvedbo le-tega krajani izrekli na referendumu v skladu z zakonom o samoprispevku. Po tej točki se osnova zmanjša za celotni znesek plačanega samoprispevka.

10. plačane članarine političnim strankam in sindikatom.

Članarine se kot zmanjšanje osnove za dohodnino priznajo pod pogojem, da so plačane političnim strankam, ki so ustanovljene in delujejo v skladu z zakonom o političnem združevanju oziroma zakonom o političnih strankah in če so plačane sindikatom, ki so ustanovljeni in delujejo v skladu z zakonom o reprezentativnosti sindikatov.

11. sredstva vložena v nakup delnic zasebnih ali državnih skladov, ki so namenjena izključno razvoju znanosti in tehnologije.

Osnovni pogoj za uveljavljanje navedenega zman-

jšanja je, da so sredstva vložena v nakup delnic skladov, katerih dejavnost je usmerjena izrecno v razvoj znanosti in tehnologije.

Pri odmeri dohodnine za leto 1994 je mogoče uveljavljati zmanjšanje osnove po navedeni točki samo za sredstva, vložena v nakup delnic Slovenske znanstvene fundacije.

12. znesek sredstev, ki jih je lastnik vložil v obnovo denacionaliziranega premoženja do višine valorizirane zmanjšane vrednosti denacionaliziranega premoženja v primerjavi z vrednostjo premoženja ob poddržavljanju. Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje osnove za dohodnino po navedeni točki pod pogojem, da je zavezanec lastnik tega premoženja.

V primeru, da je nenacionalizirano premoženje dano v začasno upravljanje skrbniku, lahko zmanjšanje po navedeni točki uveljavlja pravni naslednik upravičenca po denacionalizacijskem postopku.

RUJP IZPOSTAVA MOZIRJE

GOSPODARSTVO

Glin Holding Nazarje

Zaposleni in bivši zaposleni bodo lahko solastniki

Podjetje Glin Holding d.o.o. Nazarje je, kot je znano, v letu 1992 preneslo svoj poslovni sklad, ki predstavlja celotno premoženje podjetja, na Sklad Republike Slovenije za razvoj. S tem je Sklad postal tudi lastnik podjetja. Zaradi takšnega statusa za lastninjenje podjetja ni veljal Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij.

Novembra lani je bil v Državnem zboru sprejet Zakon o lastninjenju podjetij v lasti Sklada RS za razvoj, ki med drugim določa, da lahko tudi zaposleni, bivši zaposleni in upokojeni delavci sistema GLIN aktivno sodelujejo v procesu lastninjenja podjetja.

Sklad je 7. februarja posredoval pismeno ponudbo za lastninjenje Glina, iz katere izhaja, da imajo zaposleni, bivši zaposleni in upokojeni

delavci možnost, da postanejo 60-odstotni lastniki podjetja: 20 odstotkov v obliki interne razdelitve delnic, 40 odstotkov pa v obliki notranjega odkupa. Odkup je mogoč v obliki certifikatov in gotovine. Na podlagi omenjene ponudbe je v vseh podjetjih sistema Glin stekla akcija priprave programa lastninjenja premoženja Glin Holding, zbiranja certifikatov, predvsem pa temeljitega obveščanja vseh upravičencev

v procesu lastninskega preoblikovanja.

Nosilci priprave programa lastninjenja, ki so nenazadnje tudi sami upravičenci v tem procesu, želijo vzporedno s tem z lastnikom razčistiti tudi nekatera vsebinska vprašanja. Ta se nanašajo predvsem na dokončno razrešitev terjatve, ki je bila v postopku prisilne poravnave dolgov priznana delavcem, na terjatev Sklada RS za razvoj, ki jo ima le-ta do Glina iz

naslova odkupljenih terjatev do upnikov, priznanih v prisilni poravnavi, in na preveritev postavljene ocenitve podjetja, ki je osnova za lastninjenje.

Pričakovati je, da bodo upravičenci v procesu lastninjenja sistema Glin kar v največji meri izkoristili svoje možnosti in tako ohranili premoženje, ki so ga in ga še ustvarjajo generacije Zgor- njesavinčanov.

KF

POSLOVNE INFORMACIJE

1. Združenje podjetnikov Slovenije in Gea College vabita v VEČERNO ŠOLO PODJETNIŠTVA. Cilj programa je usposobiti podjetnike, managerje za organiziranje in vodenje podjetij ali delov večjih podjetij. Šola je sestavljena iz petih vsebinskih modulov (podjetniška vizija, marketing, management, finance-ekonomika-računovodstvo in kadri). Potekala pa bo 4 mesece in sicer 2X tedensko, pričetek bo 16. marca 1995. Osnovna cena je 144.000 SIT za udeleženco. Ceno sofinancira Ministrstvo za gospodarske dejavnosti in Gospodarska zbornica Slovenije, tako da je cena za podjetnike, ki poravnava članarino GZS, le 85.200 SIT, plačljivo v dveh obrokih. Število udeležencev je omejeno na 25 slušateljev.

2. 4. marca 1995 bo v Bovcu ITALIJANSKO SLOVENSKA POSLOVNA KONFERENCA. Pri organizaciji te konference sodeluje zelo močna italijanska stran, ki se bo maksimalno potrudila poiskati primerne partnerje.

3. V časopisu DELO je bil dne 4.2.1995 objavljen razpis Ministrstva za gospodarske dejavnosti za PODJETNIKA LETA ZA IZJEMNE DOSEŽKE PRI URESNIČEVANJU RAZVOJNIH IN POSLOVNIH DOSEŽKOV V TURIZMU.

4. Območna gospodarska zbornica CELJE organizira skupaj z Ekonomsko fakulteto iz Ljubljane - referatom za podiplomski študij SPECIALISTIČNI ŠTUDIJ MANAGEMENTA. Sam študij managementa obsega deset predmetov in izdelavo zaključne naloge. Po uspešno končani specializaciji se pridobi naziv SPECIALIST MANAGMENTA. Vse dodatne informacije lahko dobite na Območni gospodarski zbornici CELJE, kontaktna oseba g. Edo Gabršek, telefon: 063/27-530.

5. Izobraževalni center za razvoj podjetij Maribor organizira 5-dnevni seminar na temo ŠOLA TEHNOLOŠKEGA NAPREDKA in sicer 8., 15. in 29. marca ter 5. aprila 1995 v Mariboru.

6. Gospodarska zbornica Slovenije - Center za tehnološko usposabljanje organizira tridnevno učno delavnico "INTEGRALNI KADROVSKI MANAGEMENT" in sicer 22. do 24. marca 1995 v izobraževalnih prostorih koncerna GORENJE Velenje.

7. Od Republiške carinske uprave smo prejeli navodilo o postopku razveljavitve sprejete izvozne carinske deklaracije zaradi neprodaje izvozno ocarinjenega blaga ali drugih vzrokov, zaradi katerih ni mogoče šteti, da je bil izvoz blaga opravljen v skladu s prvim odstavkom 17. člena Zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju. (Ur. l. 13/93, 66/93, 7/94.)

8. Obveščamo vas, da bodo v Bariju (Italija) od 9. do 17. septembra 1995 potekali naslednji specializirani sejmi:

- sejem poljedelstva in živinoreje
- sejem opreme za zemeljska dela
- sejem avtomobilskih delov in opreme za avtomehanične delavnice.
- 9. Opozarjamo vas na razpise finančnih spodbud Ministrstva za gospodarske dejavnosti (Ur. list št. 6-7/95), ki zajemajo:
- Promocija malega gospodarstva in turizma;
- Sofinanciranje specialističnega svetovanja v pospeševalni mreži za malo gospodarstvo;

- Spodbude za podjetniško prestrukturiranje (subvencioniranje obresti in bančnih posojil, prenova učno delavnice, usposabljanje managerjev in delavcev v turizmu ter sofinanciranje ekspertiz). Izvajajo se iz sredstev začasnega proračuna za prvo tromesečje 95. Ugodna posebnost teh razpisov je, da veljajo do porabe sredstev oziroma do konca obdobja, z enkratnim mesečnim odpiranjem prijav.

10. Vabimo vse trgovce na razgovor s sekretarko Združenja za trgovino pri Gospodarski zbornici Slovenije, Metko Potočnik, ki bo 3.3.1995 v konferenčni dvorani Hotela Terme Topolšica.

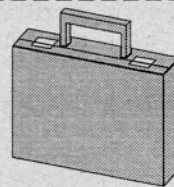
Tema razgovora:

- trendi razvoja trgovine v Sloveniji;
- Delovanje Združenja za trgovino pri GZS

11. Prejeli smo ponudbe in povpraševanja iz BCC centra v Bruslju.

**VSE PODROBNEJŠE INFORMACIJE LAHKO
DOBITE NA OBMOČNI GOSPODARSKI
ZBORNICI VELENJE, TRG MLADOSTI 2,
TELEFON 063/856-920**

Podjetniški kotiček

Najbrž nihče od nas ne ve prav, ali je dejstvo, da si je letošnji pust izbral za svoj dan ravno datum, ki ga je država predpisala kot rok za oddajo poročil, zgolj slučajnost ali je v tem tudi kaj simbolike. Simbolike zato, ker se tisti, ki nam krojijo "usodo", že nekaj časa prav po pustno lotevajo reševanja nekaterih stvari, ki pa so za zavezanca v času norega divjanja in iskanja rešitev hudo resne.

Tako še danes, ko to pišem (teden dni pred rokom za oddajo letnih poročil), ne vemo, ali bodo dokončno sprejete spremembe zakona o davku na dobiček pravnih oseb, ki poleg drugih sprememb prinaša temeljno določilo o višini - stopnji obdavčitve dobička, ki naj bi veljala že za davčno leto 1994. Menda bodo poslanci jutri odločali o tem ali ga bodo uvrstili na dnevni red ali ne. Rok za oddajo obračuna davka od dobička pravnih oseb je sicer 31.3. za preteklo davčno (koledarsko) leto, vendar pa letnega poročila ne moremo sestaviti, če nimamo podatka o davku na dobiček, kar pa, vsaj po akcijah sodeč, poslancem ni povsem jasno.

Da bo mera polna, smo ob bilanci stanja in treh različnih izkazih uspeha, med katerimi lahko izbiramo (povsem sami, sami pa si moramo tudi pripraviti obliko tovrstnih obrazcev), je v Uradnem listu št. 8 z dne 10.2. letos - v roke smo ga dobili šele sredi prejšnjega tedna, izšla uredba, po kateri smo Agenciji za plačilni promet dolžni oddati še dvoje obrazcev. Statistične podatke iz bilance uspeha in Statistične podatke iz bilance stanja.

Pričakovali smo, da bo nekaj podobnega treba narediti, saj praktično (glede na različne variante bilančnih izkazov država nima več primerljivih podatkov), vendar pa je najbrž res, da bi morale biti zahteve in potrebe jasne že veliko prej.

Kakorkoli že, predpis je predpis, zato se vsemu zahtevanemu žal ne bomo mogli izogniti.

Majhne družbe bodo tako Agenciji za plačilni promet do 28.2. letos morale predložiti:

- izkaz stanja (brez dodatnih obrazcev za razne obrazložitve postavk, ki so bili prvotno sicer zahtevani, vendar je Inštitut za revizijo omilil zadevo in dodatne obrazce k bilanci stanja za majhne družbe preklical)

- izkaz uspeha (način prikaza po vaši izbiri), ki ji boste priložili prikaz "Razdelitev dobička", v katerem boste v številkah razložili delitev "pridelanega" dobička tekočega leta. Bilanci uspeha ni potrebno prilagoditi pojasnil in členitev stroškov in vrednotenja zalog

- statistične podatke iz bilance uspeha
- statistične podatke iz bilance stanja

Dokončni obračun prometnega davka

Obrazec "Davek od dobička pravnih oseb" lahko oddate hkrati ali pa pozneje, rok za predložitev je, kot že rečeno, 31.3.1995.

Glede na to, da vsaj ta trenutek (še) ni na voljo obrazcev, tistih seveda, ki jih sploh lahko pričakujemo - davčni obrazec, statistični podatki (menda imajo ponekod na voljo tudi obrazce za bilančne izkaze, ki jih je kot pomoč izdal Gospodarski vestnik), ne čakajte predolgo, na voljo so vam načrtani obrazci v Uradnem listu. Podjetniki imajo lahko pošteno zagrenjen predpustni čas. Nekoliko bolje je samostojnim podjetnikom, kjer so stvari le malo bolj jasne. Tudi razburjanja ni bilo pretirano veliko, če seveda niste med tistimi, ki ste v "vmesnem času" naleteli tudi na zahtevo po predložitvi Bilance uspeha. Stvari so se dokončno razjasnile s pojasnilom, ministrov za finance in gospodarske dejavnosti. Tako vam je za leto 1994 bilanca uspeha še prihranjena. Za leto 1995 pa ne več, se ve!

Nekoliko odkrnjene davčne napovedi so deležni predložiti RUJP za leto 1994 tudi lastniki malih hidroelektrarn, ki lahko, podobno kot vsi drugi, stroške uveljavljajo le na podlagi ustrezne dokumentacije. Upam samo, da ste to dokumentacijo vestno shranjevali. Z letom 1995 pa so za lastnike MHE predpisane poslovne knjige, kot za druge samostojne podjetnike, čeprav je pričakovati, da težav glede na pogosto solastništvo pri teh investicijah ne bo manjkalo.

Vsekakor ne smete pozabiti, da vam država ne bo ponujala davčnih olajšav, zato jih poiščite sami. Izkoristite vse regularne možnosti zmanjšanja davčne osnove, da boste plačali ravno toliko in samo toliko, kot je treba.

Če ste še pri močeh, si po oddanem letnem poročilu le privoščite pošteno zabavo. Zaslužili ste si jo!

Vida Skok

Pogovor z direktorjem Območne gospodarske zbornice Velenje, Božom Lednikom

Turizem je vaša velika priložnost

Območna gospodarska zbornica Velenje kot izpostava Gospodarske zbornice Slovenije pokriva območje bivših občin Velenje in Mozirje. Pri vsakodnevnem delu jo podjetniki tako ali drugače pogosto srečujejo. A s čim se pravzaprav ukvarja, smo najprej povprašali direktorja območne zbornice, Boža Lednika.

LEDNIK: Poglavitno delo naše zbornice je v tem, da nudi svojim članom čimveč informacij kar na svojem sedežu in jih torej ni potrebno iskati, recimo, v Ljubljani. Zbornica poleg tega lažje doseže določene informacijske točke kot kakšen posameznik. Gospodarska zbornica je na nek način tudi ogledalo vladi, kar za-veda njene gospodarske ukrepe. Pravzaprav je zbornica njen sogovornik, partner, ne nazadnje tudi nasprotnik. Tretja zadolžitev zbornice je promocija gospodarstva in navezovanje poslovnih stikov. Slednje je preko zbornice marsikdaj bolj enostavno in hitrejše kot individualno, saj se pri nas zbirajo informacije praktično s celega sveta, imamo pa tudi nekatere neposredne stike na lokalni ravni, denimo, z zbornicami v Velikovcu, Wolfsbergu ali pa v nizozemskem Haarlemu, ki pokriva tudi Amsterdam, itd. Pomembno področje delovanja zbornice je tudi izobraževanje, kjer se prav sedaj uvaja dvojni ali dualni sistem. To pomeni, da v izobraževalnem procesu poleg šole sodelujejo tudi podjetja. Takšen sistem je bil pred časom že uveljavljen, kasneje je bil opuščen, zdaj pa se znova oživlja. Na področju izobraževanja se angažiramo tudi pri posameznih aktualnih temah. Nenazadnje je glede naših nalog potrebno omeniti tudi pospeševanje razvoja gospodarstva v pogledu kakovosti, standardizacije, itd. In še to je treba poudariti, da ima gospodarska zbornica določena pooblastila. Izdaja, na primer, spričevala o izvoru blaga, na podlagi katerih izdelki uživajo določene carinske ugodnosti v državah, s katerimi so sklenjeni tovrstni sporazumi.

SN: Najbrž se delovanje območne gospodarske zbornice v današnjem času precej razlikuje od tistega izpred nekaj let...

LEDNIK: Prav gotovo. Z ozirom na popolno spremembo strukture našega gospodarstva, ko imamo namesto 3 tisoč podjetij blizu 30 tisoč podjetij, ki niso zgolj na papirju ampak delujejo, je bilo potrebno delovanje zbornice spremeniti. Tako vsebin-

plati podaljšana roka centralne, po drugi plati pa se prilagajamo potrebam okolja.

SN: Slišati je, da se nekatere korenite spremembe v gospodarski zbornici še pripravljajo. Za kakšne spremembe naj bi pri tem šlo?

LEDNIK: Na vidiku je decentralizacija zbornice. To naj bi v praksi pomenilo, da bodo območne zbornice za razliko od sedaj dobile večjo

gospodarski zbornici? Večkrat je zaslediti polemike o obveznem in neobveznem članstvu...

LEDNIK: Vprašanje, ki ste ga omenili, je pogosto aktualno, vendar moram reči, da je večina za obvezno članstvo. Izkušnje kažejo, da se z neobveznim članstvom ne da kaj pridati storiti, tudi zadnji primer tovrstnega organiziranja na Madžarskem to dokazuje. Gospodarska zbornica kot institucija v tržnem sistemu je potrebna, v nasprotnem primeru bi jo razvite zahodne ekonomije že odpisale. Vendar je prav nasprotno, v Evropi obstaja tudi združenje gospodarskih zbornic. Ob tem pa moram vsekakor pripomniti, da je višina članarine vedno vprašanje zase. Vprašanje je tudi, kaj člani za plačano članarino dejansko dobijo. Prav ti, člani gospodarstva torej, pa bodo morali natančno povedati, kakšno zbornico potrebujejo.

SN: Vsi člani verjetno tudi niso najbolje seznanjeni z možnostmi, ki jih ponuja območna gospodarska zbornica?

LEDNIK: Kakor kdo. Med vprašanji, ki nam jih zastavljajo, jih je največ s področja poslovnih informacij in delovnih razmerij. Kar se tiče poslovnih informacij, ugotavljamo, da je odzivnost podjetnikov zelo različna. Mnogi sami iščejo in najdejo poti, mnogi pri tem naredijo tudi napake in se na njih kaj naučijo, nekateri pa niti prav ne vedo, kako se česa lotiti. Dejstvo je, da je usposobljenost podjetnikov, gledano na splošno, še vedno problematična. Evforija podjetništva se je sedaj že nekoliko pomirila in marsikdo po določenem času ugotavlja, da je vse skupaj vzel preveč enostavno, da vodenje pod-

Božo Lednik

sko kot operativno. Zbornica ima namreč opravka tako z velikimi kot tudi majhnimi podjetji in običajno je tako, da imajo veliki povsem drugačne potrebe kot majhni. Veliki podjetniki potrebujejo zbornico v glavnem za nastop pred državnimi organi in za nastop na oddaljenih tržiščih, majhni pa pogosto sprašujejo po nasvetih glede organizacijskih oblik in izvoznih poslov. Vsem, ki se obrnejo na nas, skušamo kar najboljše pomagati. Pri tem koristimo svojo bazo podatkov, če pa je potrebno, se povežemo tudi s centralo v Ljubljani. Smo torej po eni

veljavo. V tem smislu bo potrebno spremeniti statut naše organizacije, pri tem pa se srečujemo z objektivno oviro, da namreč zakon o zbornici še ni sprejet. Vsekakor naj bi predvidene spremembe prinesle boljše predstavljanje podjetij z naše strani. In naj ob tem dodam, da je zadeva zastavljena resno, tako kot smo pred tremi leti v zbornici kot edina institucija v Sloveniji številčno dobesedno razpolovili naše službe z namenom, da nazorno pokažemo potrebo po racionalizaciji družbene nadgradnje.

SN: Kako je s članstvom v

jetja terja poleg volje tudi nekaj sreče, predvsem pa znanje. Tega ni nikoli dovolj. Če ob tem seveda pustimo ob strani denar, ki ga je še vedno premalo.

SN: Če vas prav razumem, menite, da je denarja za razvoj podjetništva premalo?

LEDNIK: Natančno to. Poglejte, analiza sklada za razvoj malega gospodarstva je pokazala, da daje vsak vložek 10 enot nazaj. Faktor povečanja je torej 10, tega pa ne dosežemo pri nobenih drugih naložbah. Človek se torej vpraša, zakaj se ta razvoj še bolj ne stimulira, saj se vendar vidi, da se s tem v največji možni meri angažirajo razpoložljivi potenciali. Saj nihče ne zahteva sredstva zastonj. Le sprejemljive pogoje si želijo. Tudi to je res, da niso vsi programi dobri, a tudi to se da presoditi z ustreznimi metodami.

SN: V času intenzivnega

razvoja malega podjetništva je mnogo upravičenih kritik izrečenih na račun nelojalne konkurence. Tudi obrtniki sami so napovedali oster boj proti "šušmarstvu". Kako gledate na ta pojav v gospodarski zbornici?

LEDNIK: Nelojalna konkurenca je zelo pereč problem, ki ga čutijo tako velika kot majhna podjetja. Še posebej izrazit je ta problem očitno na področju trgovine, kjer je trg neurejen, neurejeno je plačevanje davkov, neurejen je uvoz... Tisti, ki redno poravnava svoje obveznosti, so v izrazito podrejenem položaju glede na tiste, ki izkoriščajo omenjene nedovoljene možnosti. Država torej v bistvu podpira tistega, ki ji nič ne daje oziroma ji daje zelo malo, uničuje pa tistega, ki ji daje največ. Takšno razmerje je skregano z vsako logiko in ga je treba kar najhitreje

urediti.

SN: Z novo zakonodajo je precizno določeno, kaj spada v sklop obrtne dejavnosti in kaj ne. To bo verjetno pomenilo tudi spremembe tako v vašem članstvu kot v članstvu obrtne zbornice. Se glede tega že kaj dogaja?

LEDNIK: Obrtna zbornica in gospodarska zbornica sta na nek način produkt starih časov. V svetu namreč ne poznajo ločevanja gospodarstva v dve zbornici, temveč imajo znotraj ene zbornice urejene posamezne segmente. Po mojem mnenju bo čez nekaj let prišlo do enotne organiziranosti, res pa je, da ima obrt svojo specifičnost, povsod po svetu. Mislim, da spremembe, ki ste jih omenili, ne bodo prinesle nobenih nasilnih vpisovanj in izpisovanj. S tega vidika pa je potrebno gledati tudi ustanovitev združenja podjetnikov

Slovenije, ki naj bi povezovalo predvsem malo gospodarstvo obrtnega značaja.

SN: In kakšno gospodarsko perspektivo upoštevajoč dejanske razmere napovedujete Zgornji Savinjski dolini?

LEDNIK: Nov razvojni impulz vidim predvsem v novih občinah in v ljudeh, ki so bili izvoljeni za njihovo vodenje. Verjamem, da bodo znali izkoristiti potenciale doline, ki se kažejo predvsem v lesu in turizmu. Pa tudi ostalih gospodarskih subjektov ne gre prezreti, saj v zadnjem času že kar dobro delajo. Prav gotovo velja še enkrat posebej poudariti turizem kot zares veliko priložnost. Vse dejavnosti, ki se in se bodo odvijale, pa terjajo seveda vsaka zase tudi ustrezno usposobljenost.

KF

Zadružno izobraževanje

Zadruga Mozirje je skupaj s šoštanjsko v torek, 7. februarja, v mozirski restavraciji Gaj organizirala enodnevni izobraževalni tečaj, ki je bil namenjen predvsem zadružnikom - članom upravnih organov. Iz Zadruga se ga je udeležilo 40 zadružnikov - članov upravnega in nadzornega odbora iz vseh zadružnih enot razen Solčave, iz sosednje, šoštanjske zadruga, pa se je tečaja udeležilo 20 kmetov. Beseda je tekla o trženju v zadružnem poslovnem sistemu, o perspektivah slovenskega kmetijstva v luči EGS, o nastanku, načelih, pomenu in načinih delovanja zadrug ter o upravljanju in reviziji zadrug. Udeleženci tečaja so menili, da je bilo izobraževanje sicer koristno, a žal nekoliko premalo prilagojeno konkretnim problemom gospodarjenja v zadrugah.

KF, foto: C. Sem

Razpis učnih mest

Iz 2. številke revije Obrtnik povzemamo razpis učnih mest na območju Zgornjesavinjske obrtno podjetniške zbornice, ki bo gotovo v pomoč osmošolcem pri odločanju za bodoči poklic. Ponudba učnih mest je sestavni del razpisa za vpis v prve letnike srednjih šol v Republiki Sloveniji.

PODJETJE	NASLOV	KRAJ	POKLIC	ŠTEVILO
Frizerstvo Krivec Marija	Luče 111	Luče ob Savinji	frizer(o)	1
Splošno mizarstvo				
Poličnik Milan	Radmirje 99	Ljubno ob Savinji	mizar(o)	2
Mizarstvo Marovt Vili	Rečica 7	Rečica ob Savinji	mizar(o)	2
Mizar-monter				
Bezovšek Rafael	Radmirje 44	Ljubno ob Savinji	mizar(o)	1
Mizarstvo				
Fricelj Anton	Obrtniška ul. 4	Nazarje	mizar(o)	1
Mizarstvo				
Poličnik Franc	Sp. Rečica 49	Rečica ob Savinji	mizar(o)	1
Stilno mizarstvo				
Prepadnik Alojz	Obrtniška ul. 6	Nazarje	mizar(o)	1
Mizarstvo				
Selišnik Alojz	Luče 3	Luče ob Savinji	mizar(o)	5
Mizarstvo Mikec Ivan	Bočna 56	Šmartno ob Dreti	mizar(o)	1
Mizarstvo				
Smreka d.o.o.	Podsmrečje 20	Gornji Grad	mizar(o)	1
Avtoservis				
Rakun Stanislav	Primož 81	Ljubno ob Savinji	avtomehanik(o)	2
Frizerstvo Rop Jana	Plac 12	Ljubno ob Savinji	frizer(o)	1
Splošno mizarstvo				
Prelesnik Mirko	Solčava 31	Solčava	mizar(o)	1
Splošno mizarstvo				
Krznar Branko	Šmiklavž 66	Gornji Grad	mizar(o)	2
Mizarstvo				
Krznar Marjan	Loke	Ljubno ob Savinji	mizar(o)	1
Mizarstvo				
Volovšek Zdravko	Foršt 57	Ljubno ob Savinji	mizar(o)	1
Mizarstvo Časl Rajko	Prihova 46	Nazarje	mizar(o)	4
Mizarstvo Kovač Miha	Ljubija 55	Mozirje	mizar(o)	7
Mizarstvo Rajter Franc	Bočna 10	Šmartno ob Dreti	mizar(o)	1
Splošno mizarstvo				
Breznik Stanko	Ljubija 74	Mozirje	mizar(o)	1
Splošno mizarstvo				
Potočnik Janez	Rečica 57	Rečica ob Savinji	mizar(o)	1

Novo steklarstvo v Mozirju

V Lokah pri Mozirju je od nedavnega odprto novo splošno steklarstvo, katerega lastnik je Marjan Benda. Z ozirom na povpraševanje zagotovo zanimiva popestritev tovrstne ponudbe.

KF

POLITIKA

POPRAVEK

Zaradi napake pri računalniškem urejanju 9. strani v 3. številki Savinjskih novic je pri vseh štirih stolpcih na omenjeni strani manjkala spodnja vrstica. Iz tega razloga so posamezni stavki nesmiselni. Pravilni bi bili takole.

SOCIALDEMOKRATSKA

STRANKA SLOVENIJE - SDSS

"... zato so pristopili k podpisu sporazuma s krščanskimi demokrti in ljudsko stranko. Kajti nalog je veliko: ureditev odlaga lišča komunalnih odpadkov..."

LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE - LDS

"... Na naslednji volitvah čez dve leti bodo spet enake možnosti za vse."

ZDRUŽENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV - ZLSD

"... so si pred volitvami zastavili cilj doseči takšen rezultat kot leta 1992. Toda izvoljen je bil..."

Za neljubo napako se opravičujemo.

Uredništvo

Gornji Grad

Kadrovska imenovanja v občinsko upravo

Prva izredna seja gornjegrajskega občinskega sveta, sklicana je bila zaradi obilice tekoče problematike, je dokazala, da svetnikom še vedno ni popolnoma jasna razmejitev pristojnosti med svetom in županom. Že sprejeti statutarni sklep je bil ponovno deležen kopice pripomb, seveda prepoznih. Vsekakor bo možno nejasnosti, ki se očitno pojavljajo vsakodnevno, uskladiti in ustrezno zapisati v občinski statut. Prvenstveno pa je bila prva izredna seja v Gornjem Gradu sklicana zaradi sprejema predloga za začasno sistemizacijo v občinski upravi in s tem povezana kadrovska imenovanja.

Dejstvo je, da brez redno zaposlenih in strokovno usposobljenih kadrov občinska uprava in seveda posledično občina kot taka ne more resno razmišljati o dolgotrajnem življenju. Na podlagi statutarnega sklepa so na predlog župana imenovali sekretarja občinskega sveta (Niko Purnat), ki je svoje dolžnosti iz naslova delovnih razmerij že prevzel. Poleg njega naj bi občinsko upravo tvorila še občinski tajnik in finančno administrativni sodelavec. Od strokovnosti občinske uprave je nenazadnje odvisno v kolikšni meri bodo Gornjegrajci uspeli prevzemati določene službe in naloge, ki se navezujejo tudi na ostale občine. Tu gre predvsem za komunalna vprašanja, področje zaščite in reševanja ter kulture.

Edi Mavrič

ŠOLSTVO

Dan prosvetnih delavcev

V soboto 18. februarja so se v dvorani kulturnega doma v Gornjem gradu zbrali na vsakoletnem srečanju prosvetni delavci Zgornje Savinjske doline. Kljub slabemu vremenu se je vabilu odzvalo preko sto upokojenih in aktivnih učiteljev, vzgojiteljev in drugih, ki s svojim delom doprinašajo svoj delež v vzgoji in izobraževanju. V odsotnosti resornega ministra Slavka Gabra, je ministrstvo zastopala pomočnica državne sekretarke gospa Milka Brulc. Tema njenega predavanja se je nanašala predvsem na vizijo razvoja vzgoje in izobraževanja v Sloveniji. Srečanja so se med drugim udeležili Majda Urank, direktorica Zavoda za šolstvo iz Celja, ki se je učiteljem zahvalila za plodno medsebojno sodelo vanje, ki gotovo vzpodbujevalno in predvsem pozitivno, kar je glavni namen, vpliva na vzgojo mladine. Pomembnost poslanstva prosvetnih delavcev je

gotovo vrednota katere se zavedajo tudi nosilci političnih funkcij in občinskih vodstvenih struktur, saj so se srečanja udeležili poleg načelnika upravne enote Mozirje Repenšek Darkota, župani občin Luče, Ljubno, Mozirje in Gornji Grad. Župan kraja gostitelja letošnjega srečanja Toni Rifelj je v pozdravnih mislih poudaril pomen sodelovanja med šolo in krajevno skupnostjo v preteklosti oziroma občino v

bodoče. Založba Mladin ska knjiga iz Ljubljane, sponzor srečanja, je preko Suzane Šoster vodjo časopisne dejavnosti, predstavila svojo založniško dejavnost in pripravila okusno urejeno predstavitev svojih del iz novejšega založniškega programa. Zanimivo in strokovno kvalitetno srečanje prosvetnih delavcev so popestrili oktet Rožmarin in glasbena skupina Šukar s predstavitvijo ciganskih pesmi.

Edi Mavrič

Bliža se mesec marec, ko bomo imeli v gosteh novega znanega Slovenca. To bo naš najboljši nogometaš vseh časov, sedanji trener slovenske državne reprezentance in ljubljanske Olimpije - **BRANE OBLAK**. Vprašanja zanj nam pošljite do petka, 3. marca. Zapis razgovora pa sledi v 6. številki Savinjskih novic.

Obstoj in razvoj Zgornjesavinjske turistične zveze

Tako kot večina interesnih združenj se tudi na Zgornjesavinjski turistični zvezi zavzeto pripravljajo in dogovarjajo o potrebi in pomenu nadaljnjega obstoja zveze. Seveda prilagojene na nastale razmere po uvedbi nove lokalne samouprave. Neformalno so se dogovorili, da je zveza kot taka potrebna, organizirana v smislu zakonodaje in regionalne razdelitve turističnih regij. V kolikor bodo želeli držati korak z razvojem turistične dejavnosti, katere prihodek v državnem obsegu vsako leto narašča, bodo morali ZSTZ profesionalizirati in jo postaviti na nove temelje. Za uresničitev zastavljenih ciljev bo potrebno poskrbeti tudi za stalen način financiranja (proračun, turistična taksa,

lastni prihodki). Sicer pa na Zgornjesavinjski turistični zvezi ugotavljajo, da so zastavljene naloge v preteklih dveh letih v glavnem realizirane. V programu dela za tekoče leto (ob sedanjih organiziranosti) so si zadali predvsem nadaljnjo promoviranje Zgornje Savinjske doline, sodelovanje na sejmu Alpe-Adria 95 in izdajo aplikacije podobe Zgornje Savinjske doline, katera je bila sprejeta na javnem natečaju. V program so si zapisali tudi izdajo turističnega vodnika, ki bi na kratko in poljudno predstavil naravno-geografske in kulturne značilnosti Zgornje Savinjske doline, ter turistične zanimivosti in informacije.

Edi Mavrič

ZDRAVSTVO

Prenovljena zdravstvena postaja na Ljubnem

Pred štirinajstimi dnevi so na Ljubnem s simbolično slovesnostjo predali v uporabo prenovljeno zdravstveno postajo. Razpored njenih prostorov ob dejstvu, da je bila ljubenska zdravnica, dr. Maja Natek, že več kot preobremenjena, ni več ustrezal potrebam kraja, zato se je Zgornjesavinjski zdravstveni dom v sodelovanju s Sekretariatom za občno upravo in družbene dejavnosti bivše občine Mozirje odločil za temeljito prenovo.

S prestativijo nekaterih sten in z nekaj preboji za vrata ob hkrati zamenjavi instalacij ter talnih oblog so v postaji pridobili novo ambulanto, ki omogoča delo še ene zdravnice, dr. Irene Lipnik-Blažič. Sestrška soba in čakalnica sta ostali skupni, oprema z izjemo čakalnice

je nova, primerno pa je sedaj urejen tudi laboratorij. Skupna površina vseh prostorov znaša preko 80 kvadratnih metrov.

Sredstva za 4 in pol milijona tolarjev vredno investicijo sta poleg zdravstvenega zavoda prispevala tudi bivši občinski proračun (2.700.000 tolarjev) in krajevna skupnost Ljubno (290.000 tolarjev). Po načrtovalski in nadzorni plati je projekt spremljal Zavod za urbanistično načrtovanje in razvoj, izvajalec gradbenih del je bilo podjetje Cimperman, instalacije sta napeljala Komunala in Elektro Vitanc, opremo, ki je veljala milijon in 800.000 tolarjev, pa je dobavila ljubljanska Lesnina.

KF

Slavnostna otvoritev meseca kulture

Kako je s kulturo v naši Zgornji Savinjski dolini? Več nam je ne bi škodilo, kljub temu pa se kar lepo število prizadevnih amaterjev ukvarja z njenim izročilom. Ljubiteljska kultura je na račun požrtvovalnosti posameznikov in organizacij dokaj uspešna. Kakšna plat medalje se kulturi piše v prihodnosti z vplivom novih meril? Nove občine bodo imele lastna sredstva. Bo v prihodnje ta plemenita dejavnost stala na trdnjših finančnih podporah? Gonilna sila bodo gotovo ostali amaterji in učitelji. Njim gre zahvala za njihov trud. "Vsem, kar naš dobrih je ljudi, iskrene čestitke", je zaključila uradni govor Fanika Strašek, predsednica Zveze kulturnih organizacij za Zgornjo Savinjsko dolino.

Sledila je slavnostna podelitev priznanj in plaket kulturnikom. Njihova imena smo objavili v prejšnji številki.

Koncertni program nam je pripravil kvartet DO. Slišali smo pesmi, ki so v zahvalo ljubezni nosilec kulture preživele do današnjega dne.

Brez zamude tudi tokrat ni šlo. Človek se tudi sprašuje, kaj pomeni relativno majhna udeležba mladih na tej prireditvi? V prihodnje bi bilo dobro razmisliti o morebitnih, za nadaljnje delo bodrilnih priznanjih mlajšim osebam. Je že tako, da drobne pomanjkljivosti spremljajo tudi najboljše prireditve.

Lepo okrašena dvorana z nadihom prirode je dala prireditvi svojstven pečat. Ni dvoma, da je k prijetnemu kulturnemu ozračju levji delež prispeval kvartet DO, ki je žel čedalje bučnejše aplavze. Polna dvorana na Rečici je vneto prisluhnila dogajanju, kar je najlepša nagrada za nastopajoče.

Končajmo kulturni dogodek z mislijo: TU ŽIVIMO, TU JE NAŠA ZEMLJA IN NAŠA SLOVENSKA KULTURA.

Slavica Tesovnik,
foto: TOP

Kvartet DO

"Kam iz zagate"

V nedeljo, 12. februarja, je v Lepi njivi par ljudi prišlo v zagato. Še sreča, da so bili v tem času na odrskih deskah. Za oko in ušesa prijetna, komično obarvana zgodba o dveh družinah, ki se srečata z življenjskimi problemi v ljubezni oziroma izbiri partnerja. Dokaj sproščene kretnje in "čist" jezik prepričata gledalca o dobri pripravi igre C. Kosmača. Tridejanka, ki jo je režiral bivši amaterski igralec Ciril Zavolovšek, živo zadiha pred skrbno pripravljeno kuliso.

Polna dvorana je uro in pol napeto spremljala razplet zapletenih odnosov. Scenografi so bili igralci sami. Vadili so 1 mesec. Tokrat je bila to druga uprizoritev igre. Pravijo, da bodo gostovali še drugod po dolini. Pozanimajte se kdaj in kje, spleča se jih videti!

Slavica Tesovnik

"Slomškova misel skozi čas"

Zavod za kulturo in Knjižnica Mozirje sta v sklopu meseca kulture organizirala zanimivo predavanje in razgovor o pomenu škofa Antona Martina Slomška v tedanjem in sedanjem času. Eminenten gost večera, prof. dr. Vekoslav Grmič iz Maribora, je v vsebinsko močno poglobljenem razgovoru, ki ga je vodil publicist Aleksander Videčnik, spregovoril o Slomšku kot osebnosti, katere prispevek pušča neizbrisen pečat v narodno buditeljski zavesti naroda.

Po Grmiču so današnji časi, tako kot so bili tudi Slomškovi, za narod v marsičem prelomni. Škof Slomšek se je namreč s svojim življenjem in delom zapisal trajno v zgodovino naroda, katerega lik ne morejo izbrisati takšni ali drugačni časovni vzvodi in mehanizmi. Predvsem je utemeljeval ljubezen do matrinega jezika, zato mu je bila tuja misel o ločevanju slovenskih duhov, skratka Slomšek ni ločeval ljudi in delal razlik med njimi, zato ne preseneča dejstvo, da je Slomšek dal posebno priznanje tudi slovenskim protestantom (Trubarju, Dalmatinu, Bohoriču). Njegova velika skrb za slovenski jezik se kristali tudi skozi posebno spoštovanje in prijateljstvo do pesnika Prešerna, čeprav je znano, da je bil pesnikov odnos do Cerkve vse prej kot po Slomškovem okusu.

Njegov velik prispevek v smeri narodovega buditeljstva se po dr. Grmiču kaže tudi v njegovih literarnih delih, saj je med drugim sestavljal tudi šolske učbenike. Najbolj znan je prav gotovo Blažej in Nežika v večerni šoli. Poleg ostalega je bil Slomšek pobudnik za ustanovitev Mohorjeve družbe, pod njegovim vplivom so začeli izdajati knjige za razvedrilo in leposlovno literaturo. Zanimiv je bil njegov odnos do učiteljev, katere je globoko spoštoval, kar bi kazalo posnemati tudi dandanašnji, torej v času razvrednotenja pedagoškega poklica in ljudi v njem. Škof Slomšek je bil svetel lik, ki se je globoko zavedal, da je potrebno narodno bogastvo in svoje prepričanje varovati, zato je njegovo mesto v zgodovini bojov in zavzemanja za lastno državnost častno in

neponovljivo. Bil je človek časa in razmer, v katerih je živel, so bile sklepne misli dr. Grmiča o Slomšku, kljub temu pa ostaja njegovo delo in življenje v marsičem še danes enkratno, neponovljivo, predvsem pa pravično.

Večer in tematika, kakršnih v Zgornji Savinjski dolini gotovo ni preveč. Številni obiskovalci, v prostoru mozirske galerije so v ta namen pripravljenemu kulturnemu programu lahko prisluhnili učenci Glasbene šole Nazarje

Evi Ribežl in ženskemu kvartetu AVE pod vodstvom prof. Tadeje Cigale. Misli iz Slomškovih del pa je prebiral Franci Kotnik.

Edi Mavrič,
foto: Ciril Sem

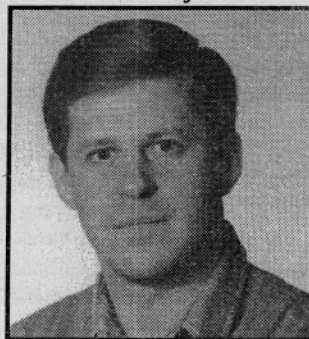
Vladimira Planovšek, prof. dr. Vekoslav Grmič, Aleksander Videčnik

ORGANIZACIJE

Izvolili novo vodstvo radiokluba

Radioklub Mozirje se je v soboto, 11. februarja, sestal na svoji redni skupščini. Poleg pregleda minulega dela so radioamaterji tokrat volili tudi novo vodstvo kluba.

"Žal je tudi v delu našega kluba opaziti padec elana in idej," je v uvodnem delu poročila ugotovil predsednik Ivo Žvipelj. Morda malce preveč pesimistična ugotovitev, saj smo v nadaljevanju iz poročila lahko razbrali dokaj pestro dejavnost na skoraj vseh področjih klubskega delovanja. Zgornjesavinjski radioamaterji so sodelovali pri izvedbi nekaterih športnih tekmovanj, izvedli so tečaj za nove člane, izvedli prikaz dela na osnovnih šolah, na tekmovanjih so dosegali lepe rezultate, prizadevno pa so nadaljevali tudi dela na svojem bivalju. Končno so se začele premikati tudi stvari glede njihovih klubskih prostorov v Mozirju. V sodelovanju s trgovskim podjetjem Savinja bodo namreč skušali najti ustrežnejše prostore od

Zlatko Šmarčan

sedanjih, ki bodo na primerni lokaciji in bodo ogrevani. Resna vprašanja pa se zastavljajo v zvezi z (ne)delom sekcije v Lučah in v zvezi s članarino.

UKV sekcija je bila še posebej aktivna na raznih tekmovanjih, kjer so njeni člani dosegli zelo dobre rezultate. KV sekcija je bila aktivna nekoliko manj,

najbolj sta si med njimi prizadevala Ludvik Es in Jefto Orlovič.

Glede sekcije v Lučah, le-ta razpolaga z moderno opremo, ki so jo podarili avstrijski radioamaterji, je bilo dogovorjeno, da se njena dejavnost vendarle skuša obuditi. Glede članarine pa, da naj bi jo v znak pripadnosti klubu plačevali vsi člani. Operativni plan dela naj bi novi upravni odbor, ki ga bodo vodili Zlatko Šmarčan, predsednik, Miro Prašnikar, podpredsednik, in Ciril Sem, tajnik, čimprej dorekel.

Na skupščini je bil podan tudi predlog o preimenovanju v Zgornjesavinjski radioklub, saj bo klub tudi v prihodnje pokrival celotno dolino, ta pa se je medtem iz ene razdelila na pet novih občin.

KF

TV oddaja "Mojstri"

Nazarje v polfinalu

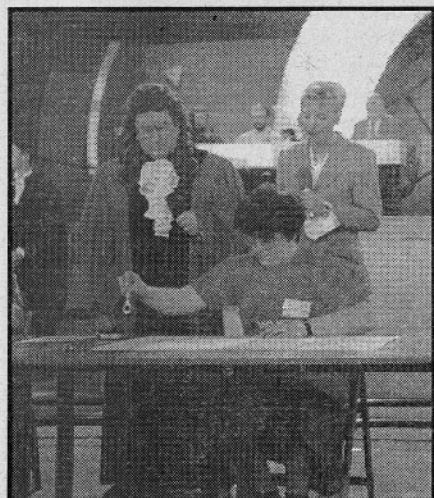
Kot smo poročali že konec lanskega leta, kraj Nazarje s svojo ekipo sodeluje v oddaji razvedrilnega programa TV Slovenija z naslovom Mojstri. Prvo merjenje moči ekip osmih slovenskih krajev je bilo v soboto in nedeljo, 11. in 12. februarja v ljubljanski hali Tivoli.

V nedeljo je bil na vrsti dvoboj dveh gozdarskih krajev: Slovenj Gradca in Nazarij. Najprej so z delom pričeli osnovnošolski otroci, nazarske je vodila Simona Lesar, ki so potrebovali za svoje delo največ časa. Pomerili so se v risanju gozdarskih opravil. Nato je Nazarčan Ludvik Nareks dokazal, da je bolj spreten pri sestavljanju soda kot njegov slovenjgraški nasprotnik in popeljal Naz-

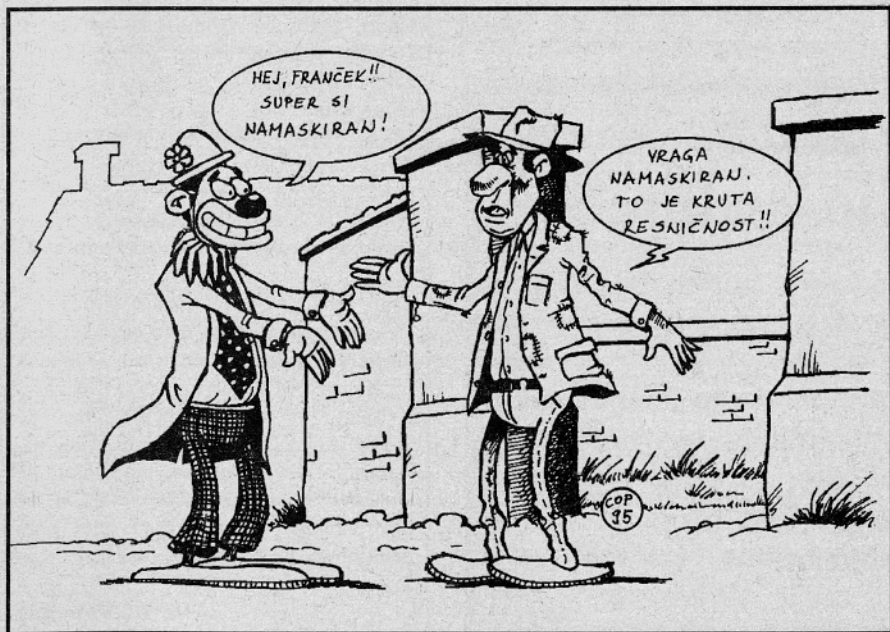
arje v vodstvo. V žaganju kolobarjev iz drevesnega debela je bil Janko Punčuh za las slabši od nasprotnika, prav tako pa se je godilo tudi Stanku Fleretu pri izdelavi stola z motorno žago. Največ smole je imel Pavel Skok pri obrezovanju debela (z motorne žage se mu je snela veriga), Franc Matko pa je bil v tej igri enakovreden svojemu nasprotniku. Po tej igri so Slovenjgraščani prvič povedli.

V tekmovanju pleskarjev, kjer je za Nazarje nastopil Marjan Gradič, je bil rezultat neodločen, svoj naskok pa so Korošci povečali na račun zmage pri podiranju dreves. Rezultat je z natančnim žigosanjem znova izenačila Katka Kusterbajn, po zaslugi večje frizerske spretnosti Mojce Fistrič pa je Nazarje znova povedlo. Rezultat je bil spet izenačen po ocenjevanju otroških risb, v dramatičnem zaključku pa je bil Zoran Podkrižnik prepričljivo boljši v poznavanju sort medu. Končni rezultat: Nazarje 32, Slovenj Gradec 30.

Polfinalno tekmovanje bo 24. marca v velenjski Rdeči dvorani, ko se bodo Nazarčani pomerili z Ljubljančani, Velenjčani s tekmovalci iz Rogaške Slatine, finale pa bo prav tako v Velenju že naslednjega dne.

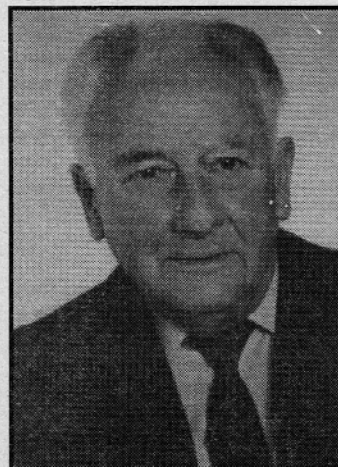

Žigosanje pod budnim nadzorom sodnika Jurija Součka in voditeljice Špele Trefalt.

Franjo Steiner - osemdesetletnik

V začetku tega meseca je praznoval svoj osemdeseti rojstni dan Franjo Steiner iz Mozirja. Rojen je bil v Zagorju, vendar pa živi v naši dolini že petdeset let, saj je v Mozirju doma njegova žena Melita.

Franjo Steiner

Franjo se tukaj ni uveljavljal samo na delovnem mestu računovodje pri Kmetijski zadruzi, pozneje pa dolga leta do upokojitve pri podjetju GLIN Nazarje, ampak tudi kot zavzet in uspešen družbeni delavec. Tako je mnogo svojega prostega časa žrtvoval kot igralec, scenarist in vrsto let kot uspešen režiser pri Dramski sekciji Prosvetnega društva Mozirje. Na oder je postavil mnoga dramska dela in druge kulturne prireditve. Sodeloval je pri obnovi odra Prosvetnega doma v Mozirju. Nekaj časa pa je bil tudi prizadeven predsednik Turističnega društva Mozirje. Kot aktiven član upravnega odbora telovadnega društva "Partizan" Mozirje je marsikaj prispeval tudi k razvoju telesne kulture na našem področju.

Po upokojitvi se je zelo zavzeto posvetil organiziranju in delu upokojenskih društev v mozirski občini, saj je bil nekaj let predsednik Občinske zveze društev upokojencev, nato pa je bil celih štirinajst let zelo delaven in uspešen predsednik Društva upokojencev Mozirje, ki je postalo pod njegovim vodstvom najboljše organizirano društvo na našem širšem območju.

Tako za svoje uspešno poklicno delo kot za prostovoljne družbene aktivnosti je prejel Franjo Steiner številna visoka priznanja in državno odlikovanje.

Ob njegovem visokem življenjskem jubileju mu iskreno čestitamo ter mu želimo še mnogo let trdnega zdravja! Ker pa je v teh dneh zaključil tudi svoje dolgoletno uspešno predsedniško delo v mozirskem društvu, se mu javno zahvaljujemo za vse, kar je storil za uspešen razvoj in delovanje tako našega društva kot tudi vseh ostalih upokojenskih društev na področju Zgornje Savinjske doline. Kot priznanje za vse to ga je upravni odbor Društva upokojencev Mozirje pred dnevi imenoval za častnega člana našega društva!

Ludvik Es

Katehetski teden

Slovenski katehetski svet je letos že 25. zapored organiziral katehetski teden, na katerem skušajo predstavniki Cerkve poiskati odgovore nekatere dileme sodobne družbe. Tema letošnjega tedna je obravnavala razpetost mladostnika s kritičnega stališča več ljudi.

Srečanje, ki se ga je udeležilo okrog štirideset predstavnikov, je bilo letos med 12. in 17. februarjem prvič v Nazarjah. Udeleženci so na dopoldanskih predavanjih poslušali sociološka, teološka in psihološka predavanja o mladostnikih in njihovem okolju. Po skupnem razgovoru so nadaljevali delo v skupinah.

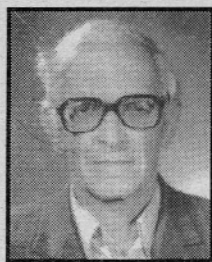
Posebno zanimivi so bili družabni večeri, s katerimi so zaokroževali vsakodnevno delo. V ponedeljek so jih na primer obiskali slovenski skavtje, ki so prisotne presenetili z nazornim prikazom položaja tujcev oziroma beguncev v Sloveniji. Hoteli so prikazati izkustva bolečega statusa odrinjenih.

Dejanje, vredno posnemanja, je vključevalo tudi skupno večerjo, pri kateri so udeležence katehetskega tedna razdelili na "državljan" in "begunce". Prve so obilno pogostili, nasproti pa so jim za mizo posadili ljudi z begunsko večerjo.

Torkov večer so pripravili študentje, združeni v SKŽ in Amos, v sredo zvečer pa je predaval don Franco Agnesi.

Četrtek - zadnji - večer je bil namenjen praznovanju jubileja, ki ga je počastila mariborska študentska vokalna skupina Lira.

Karolina Grudnik

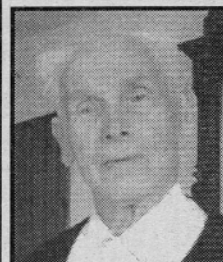
Umr je Linko Mrevlje

Spet je nastala vrzel v vrstah Mozirjanov. Smrt pač ne izbira med dobrimi in slabimi, vsi smo na vrsti.

Linko je bil otrok ugledne kulturniške družine in kot najstarejši izmed desetih otrok je v marsičem nosil breme tako številčne družine. Doživljal je kruto usodo vojnega begunca tedaj, ko so na rodni primorski zemlji rohnili topovi in ko je prva svetovna vojna odrezala kos slovenske zemlje. Usoda je spet hotela, da je bil med prvimi izgnanci na začetku izseljevanja v znamenju tisočletne rajhove kulture. Da je v enem samem življenju mogoče toliko trpljenja in doživetega zla, je kar težko dojeti.

Njegov oče je kot priseljenec v Mozirju hitro našel pot med kulturnike. To je prenašal na svoje otroke, ki so mu sledili tako v kulturi kot v telovadni dejavnosti. Pesem je plemenitila marsikatero uro Mrevljetrovih in Linko ji je ostal zvest do zadnjega, ko ga je smrt presenetila. Pevski zbor je Mrevljeta cenil zaradi njegove skromnosti in vsestranske požrtvovalnosti, cenili so ga nekoč telovadci mozirskega Fantovskega odseka, radi so ga imeli znanci in prijatelji. S svojo preudarnostjo je marsikoga presenetil in hkrati še pritegnil. Posebno pa, ko je nanek beseda o slovenstvu, tedaj se je razživel v vsej svoji vnemi za dobro stvar in v globoki ljubezni do materine besede. Takega smo poznali in takega bomo ohranili v častnem spominu.

A.V.

Ob grobu Lovra Goličnika

Ko da je padel zadnji viharik v planini.

V lepoti te krajine je nastala praznina, ki bo še dolgo opazna za nas vse, ki smo Lovra Goličnika poznali, spoštovali in ga imeli radi.

Res je bil to pokončen mož, primer poštenja, ljubezni in zaupanja. Vsi, ki smo z njim prijateljevali, smo poznali njegovo veličino in človeka, ki je hodil vedno ravno pot; pa naj je bilo na njej še toliko ovir. Mnogo nam je povedal, velikokrat modroval, izražal neizmerno ljubezen do rodne zemlje, iz katere je črpal moč pokončnosti in izredno razsodnost.

Lovro Goličnik je bil ponosen kmet, z vso svojo dušo in srcem je verjel v naravo, katere delček se je vedno počutil. In prav ta svoboda doživljanja, ki je dana hribovskemu kmetu, mu je odpirala dušo in srce tudi tedaj, ko je zapisoval svoje spomine v knjižici Moj šmihelski svet. In res je bil njegov in bo tudi ostal. Z njim je Šmihelčanom in Šmihelu zapustil dragoceno izročilo in hkrati modro napotilo. Mu bomo znali prisluhniti, ko opozarja na čuvanje narave, ki nas živi in nas bo preživela, če bomo do nje skrbni gospodarji.

Lovrova življenjska modrost je prevevala vsakogar, ki mu je zaupal svoje poglede na ta svet. Njegova globoka vera v pravičnost je bila zgled, kako naj živimo, da bo človek človeku prijatelj in ne sovrag. Ko je želel kaj pojasniti, je govoril odkrito in naravnost, pa je bilo komu to prav ali ne. Toda vedno in povsod je bilo čutiti v njegovem pojmovanju veličino duha in srčne kulture.

Pesnik je zapisal "umrl je mož, ne, ni umrl, le trudne je oči zaprl", to velja tudi za Lovra Goličnika, saj bo med nami živelo njegovo bogato izročilo.

V imenu kulturnih delavcev in Krajevne skupnosti Mozirje se tako poslavljam od prijatelja Lovra Goličnika z željo, da bi naš narod imel še veliko Goličnikov, to pa bi bilo najzanesljivejšo zagotovilo, da bomo še obstajali in tudi obstali. Naj bi se novi vihariki zoperstavliali hudi burji današnjega in bodočega časa.

A. Videčnik

OBČINA NAZARJE

K sodelovanju vabimo

vse občane, ki mislijo, da lahko s svojo strokovnostjo in ustvarjalnostjo prispevajo k razvoju občine Nazarje.

Še posebej vabimo občane z višjo in visoko izobrazbo ter ekonomske tehnike z delovnimi izkušnjami.

Če se vam zdi vabilo zanimivo, se pismeno javite županu občine ali pa ga pokličite na telefon 832-716!

Zdravniški nasveti

OŠPICE SPET V SLOVENIJI

Potem, ko smo s sistematičnim cepljenjem otrok v zadnjih 26 letih ošpic v Sloveniji praktično izkoreninili je bila 10. februarja razglašena epidemija te bolezni na vsem ozemlju Republike Slovenije. Podvzeti so vsi protiepidemični ukrepi, ki naj bi vznika žarišča omejili in zaščitili vse ogrožene skupine prebivalcev.

Do leta 1968 so bile ošpice najpogostejša otroška nalezljiva bolezen, katero so preboleli praktično vsi ljudje, večinoma že v zgodnjem otroštvu. Leta 1910 so izračunali, da je za to boleznijo in njenimi posledicami v Evropi umrlo vsako leto okrog milijon ljudi. V Sloveniji je med obema vojnama zaradi ošpic in njenih komplikacij umrlo letno 20.000 ljudi. Ta podatek nas ne sme čuditi če vemo, da je bilo takrat pri nas veliko področij brez vsake zdravniške oskrbe. Z ureditvijo zdravstvene službe in zlasti z uvedbo antibiotikov se je umrljivost za to boleznijo zelo zmanjšala. Ko se je po letu 1968 pričelo s cepljenjem, je bolezen usihala in večina zdravnikov današnje generacije bolnikov z ošpicami sploh še ni videla.

Ošpice povzroča virus. Od okužbe do prvih bolezenskih znamenj, ki jih predstavljajo močan nahod, suh kašelj in povišana telesna temperatura, mine 10 dni, do pojava kožnega izpuščaja pa 14 dni. Sprva je virus v krvi. Kot pri vseh virusnih boleznih prične organizem tvoriti protitelesa. Ko jih je dovolj, se skuša telo virusa znebiti in ga izloča predvsem skozi nos in žrelo. Zaradi tega postane bolnik kužen 10. dan. S kapljično infekcijo se bolezen širi z bolnika na ostale. Sprejemljivost za bolezen je vsesplošna, po izkušnjah je dovolj, da je neokužena oseba le nekaj časa v istem prostoru z bolnikom, da se naleze boleznijo.

Ker bolezen skoraj ne poznamo več, naj jo na kratko opišem. Začne se z vročino, ki drugi dan naraste preko 39 stopinj C. Vročina traja kratko. Po dveh dneh navadno mine in ljudje mislijo, da je bolezen že mimo. Po dveh do treh dneh prostega intervala pa vročina znova naraste še višje, nakar se pojavi izpuščaj. Pojavi se v obliki rdečih peg, navadno najprej za ušesi. Pegi, ki so popolnoma nepravilnih oblik se razširijo zelo hitro preko obraza, kjer jih je največ, na trup in na okončine,

kjer jih je manj. Med seboj se zlivajo in kasneje nekoliko porjave. V tem času se bolnik počuti zelo slabo. Dokler se izpuščaj širi, raste tudi temperatura. Ko izpuščaj pojema, pada tudi temperatura. Navadno je v treh dneh tudi to mimo. Koža se prične mekinasto luščiti, kar traja navadno cel teden.

Ko človek zboli za ošpicami, zanj nimamo učinkovitega zdravila. Najpomembnejša je skrbna nega. Posvetujemo se z zdravnikom. Bolnik naj leži 10 do 14 dni. Navadno je prej kot v treh tednih spet zdrav. Prezgodnje vstajanje ni na mestu. Med boleznijo mu dajemo zdravila proti vročini, vitaminske preparate in dovolj tekočine. Pri pojavu komplikacij, pa takoj pokličemo zdravnika na dom.

Če poteka bolezen tako, kot je opisano, je prognoza dobra. Komplikacije, ki nastopijo ob tem, pa jo zelo poslabšajo. Splošna telesna neopornost se prične en dan pred izpuščajem, največja je 4. dan izpuščaja in preneha nekako 9. dan. V tem času lahko povzročijo razne bakterije v telesu komplikacije, od prebavnih motenj, vnetij srednjega ušesa, pljučnice in meningitisa. Najbolj je nevarna je pljučnica. Odkar imamo antibiotike tudi ta nevarnost ni več tako velika.

Cepljenje nudi 80% zaščito. Če je cepljenje izvedeno 95% do 100% je zaščita dovolj velika, da do epidemije ne pride. Če pa je precepljenost 80% je prebivalstvo zaščiteno samo v 60%. Tu je tudi vzrok, da je prišlo pri nas ponovno do epidemije. Odgovornost je prav gotovo tudi na slabši organizaciji cepljenja, saj se opaža vse več izgovarjanja na razne bolezni in težave, samo da otrok ne bi bil cepljen. Tudi nadzorstvo nad cepljenjem je zadnja leta močno popustilo. Z večjim pretokom prebivalstva (begunci, Romi in druge skupine prebivalcev) se večajo skupine necepljenega prebivalstva, ki predstavljajo netivo za razplamtevanje tudi drugih epidemij.

Epidemija se ni pričela med Romi na Dolenjskem, kot so jo nekateri prikazovali. Sam sem govoril z zdravnico v Zdravstvenem domu Novo mesto, ki je odkrila prve tri primere. Ti otroci niso bili Romi. Res je, da se je zaradi slabe precepljenosti, kasneje epidemija tja hitro razširila. Posamezna žarišča pa so vznikla tudi v Posavju in na Primorskem.

V Zgornji Savinjski dolini za sedaj nimamo ošpic. Otroke cepimo od leta 1968. Precepljenost je po področju zdravstvenih postaj različna in se giblje med 95% in 100%. Ker so si nekateri izbrali svojega zdravnika tudi izven bivše občine

Mozirje, pa je nadzorstvo nad cepljenjem teh otrok sedaj pomanjkljivo. To pa je že vprašanje, ki ga bo moralo rešiti Ministrstvo za zdravstvo enotno za vso državo.

prim. mag. F. Urlep,
dr. med.

POŽIGANJE ORGANSKIH ODPADKOV IN TRAVE

Pomlad prihaja v deželo. Treba bo pripraviti vrtove in travnike za novo rast. Kar bojim se tega časa. Ker vem, zdaj se bo začelo. In česa me je tako strah? Požiganja.

Mogoče veselje oziroma potreba po požiganju izvira še iz nekdanih časov, ko je človek poleg lastnih rok in preprostega orodja imel le še enega pomočnika, ogenj, ki pa se je dostikrat pokazal močnejši od njega in mu ušel iz rok in gospodaril po svoje. Mnogo imen izvira iz časov požiganja, ko so pogorela cela pobočja in hribi, zlasti v višjih predelih (Ožgani hrib, Mozirska požganija, Pogorelec).

Ali se kdaj, ko pritaknete vžgalico h kupu vrtnih odpadkov, vprašate, kakšne bodo posledice? Več vrst jih je in edina dobra med njimi je, da izgleda okolica vaše hiše malo lepše urejena.

Posledice požiganja

1. S kurjenjem se porablja kisik, povečuje se količina ogljikovega dioksida. Pri gorenju nastaja nevarni dim, ki včasih zakadi in preplavi cela naselja (zlasti če se kuri vlažen material). Z dodajanjem drugih odpadkov na ogenj (npr. plastika, guma) se sproščajo še zelo strupeni plini, ki jih hočeš nočeš vdihavamo mi sami in naši sosedi. Kdor meni, da so to le majhne količine in neznatne posledice, se krepko moti. Saj organske odpadke na vrtu kuri skoraj vsak in tako mesec ali dva dihamo onesnažen zrak. Če se samo spomnim, kakšna je bila Zadrebka dolina v času spravila krompirja, ko so vsi požigali krompirjevko. Zadimljena in zakajena kot črna kuhinja. In če zelena krompirjevka ni hotela goreti, so jo polili z nafto, pa je bilo.

2. Če pa gledamo vplive kurjenja širše, se spomnimo na ogrevanje atmosfere in spreminjanje podnebja. Vsako nepotrebno kurjenje še dodatno prispeva k temu.

3. Požarna nevarnost

Vsako leto je v dolini več primerov, ko ogenj uide in morajo posredovati gasilci ter nastane občutna materialna škoda.

4. Vpliv na rastlinstvo

Na pogorišču imajo prednost bolj zdržljive rastline, posledica je, da se zmanjša število vrst.

5. Vpliv na živalski svet

Živali se ognja boje in če že ne zgorijo, se le težko ali nerade naselijo nazaj na pogorišče. Zlasti to velja za travnike in obronke, kjer ne kosimo več, ampak le požgemo travo, da se ne zarastejo. To so zadnja zatočišča prstoživečih živali, ki so pregnane iz intenzivno obdelanih njiv in travnikov. S požiganjem jih preženemo tudi od tam in potem nimajo več nikamor iti in izginejo.

Zato bom napisal kar naravnost:

POŽIGANJE ODPADKOV Z VRTA IN SUHE TRAVE JE NEPOTREBNO IN ŠKODLJIVO.

In skrajni čas je, da se tega vsi zavemo in prenehamo oponašati svoje prednike, ki so živeli v zelo drugačnih časih. Kako naj ravnamo, da sebi, okolju in naravi ne bomo škodovali?

- Vse organske odpadke skompostiramo. Za večje odpadke potrebujemo poseben stroj - drobilec odpadkov, ki jih zmleje v manjše delce, da je kompostiranje hitreje. V zahodnih državah je drobilec odpadkov obvezna oprema vrta. Na voljo je tudi v bolj založenih naših trgovinah z vrtničarsko opremo. O tehniki in koristih kompostiranja ste lahko prebrali v kmetijskih nasvetih, o tem piše tudi vsaka dobra knjiga o vrtnarjenju. Samo odločiti se je treba. - Šibe, dračje in lesne ostanke lahko pokurimo v peči ali štedilniku, da se vsaj energija kor-

istno uporabi.

- Če nam časa primanjkuje, si izberemo primeren prostor, kamor odlagamo organske odpadke, da v miru razpadajo in iz njih počasi nastaja prst. Važna je dobra izbira tega prostora. Mora biti skrit očem, dostopen za dovažanje odpadkov in ne v bližini tekočih in stoječih voda. Zelo primeren je rob gozda ali slabši gozd ali pašnik, oddaljen od hiš. Vsi poznamo nešteto slabo izbranih odlagališč ob naših rekah in potokih, kjer voda ob močnejših padavinah vse odnese s seboj. Zato poudarim še enkrat: prostor naj bo oddaljen od vseh voda, močvirij in izvirov. Naj vas ne bo sram, da imate na svoji posesti tako "odlagališče". Vsakomur lahko mirno razložite, koliko s tem prispevate k čistejšemu ozračju.

- Požiganju suhe trave na nepokošenih travnikih in obronkih se lahko izognemo z eno pozno košnjo. To je najboljši način za ohranitev pestrosti rastlinskega

in živalskega sveta. Čeprav je treba priznati, da košnja zahteva kar nekaj ur dela, vsekakor več kot požiganje. Pravzaprav bi morala vsaka večja kmetija, ki ima veliko dobro obdelanih površin, kjer je zmanjkalo prostora za divje rastline in živali, imeti v zahvalo naravi (za ohranitev naravne pestrosti) vsaj en manjši travnik, kjer se ne uporablja umetnih gnojil in se le enkrat kosi. Tam bo prostor za redke rože, ki smo jih kot otroci še lahko občudovali in nabirali, zdaj pa izginjajo. Tam bodo letali pisani metulji, ki pijejo medicino na teh cvetovih. Tako se bomo svoji zemlji na najlepši način zahvalili, da nas dobro preživlja. Na srečo je po naših bregovih še kar nekaj takih travnikov. V imenu narave in vseh ljudi se zahvaljujem lastnikom, da so jih znali ohraniti. Želim vam, da bi letošnjo pomlad dihal čistejši zrak! K temu lahko sami veliko prispevate!

Zeleni Franček

KMETIJSKA
SVETOVALNA
SLUŽBA
SLOVENIJE

Spomladansko zatiranje plevelov v žitih

Zaradi sorazmerno toplega vremena je že nastopil čas zatiranja plevelov v žitih, seveda če ni njiva preveč razmočena.

Ob pregledu posevkov smo ugotovili, da je pšenica v fazi od začetka do sredine razraščanja. Razvojna faza plevelov je različna (na nekaterih njivah imajo pleveli le 2 do 5 listov, na nekaterih pa se smolenec, kot eden najbolj nadležnih plevelov, že razrašča).

V tem času, pleveli pa ne smejo imeti več kot 4 - 6 listov, lahko uporabimo pripravke (temperatura morajo biti višje od 0 stopinj C): DICURAN FORTE v količini 1,5 kg/ha, ki dobro zatire enoletne širokolistne in ozkolistne pleveli. Podoben pripravek je tudi SATIS (0,2 kg/ha), le da nekoliko slabše deluje na enoletne ozkolistne pleveli. Predvsem za širokolistne in nekatere travne pleveli v tej fazi pride v poštev tudi QUARTZ (0,3 - 0,5 l/ha), širši spekter delovanja pa ima QUARTZ SUPER (2,5 - 3 l/ha).

Ker je letošnja zima sorazmerno topla in torej ugodna za razvoj plevelov, imajo pleveli v zgodaj sejanih posevkih že več kot 6

listov. V takih posevkih počakajmo z zatiranjem plevelov do konca razraščanja žita oz. ko so temperature okrog 10 stopinj C, ko lahko uporabimo hormonske pripravke. Za zatiranje širokolistnih plevelov lahko uporabimo ANITEN DS (2,5 - 3 l/ha), ANITEN MPD (3 - 4 l/ha), LENTAGRAN PLUS (4 l/ha), STARANE 250 (0,6 - 1,2 l/ha), STARANE-M (1 - 1,5 l/ha), BASAGRAN DP (4 l/ha). Na voljo je še več drugih pripravkov, vendar sem omenila le tiste, ki dokaj dobro delujejo in jih je oz. jih bo možno dobiti tudi v Kemozaščiti v Mozirju.

Vodilo pri zatiranju plevelov v žitih nam naj bo čist posevek do konca razraščanja žita, če hočemo, da bo pridelek dober, seveda ob upoštevanju celotne agrotehnike. Škropljenje proti plevelu od kolenčenja žita naprej ni več priporočljivo, ker pripravke ne pride do plevela, ker ga prekrivajo listi žita. Zadnja možnost zatiranja plevelov je še do drugega kolenca žita s pripravkom STARANE 250 ali pa BASAGRAN DP. Priporočam vam, da pregledate posevke in se glede na spekter in velikost

plevelov odločite za najprimernejši pripravek, lahko pa se za nasvet obrnete na kmetijsko svetovalno službo.

Hkrati se bliža čas dognovanja žita z dušičnimi gnojili (250 -

ZAVOD ZA
GOZDOVE
SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NAZARJE

GOZDNOGOJITVENO NAČRTOVANJE

Gozdovi našega območja so neprecenljiva vrednota, ki je pretežno v zasebni lasti, njih dobrine pa koristimo vsi. Razvoj gozdov proučuje in poskuša razumno usmerjati gozdarska stroka.

Stanje gozdov je odraz preteklosti in podoba sedanjosti, ki jo oblikujejo nova ekološka spoznanja, mnoge in pogoste nepredvidljivosti žive in nežive narave, ter tradicionalna skrb zanje predvsem tistih lastnikov, ki jim gozd pomeni pomemben vir dohodkov in preživetja.

Brez načrtovanja, ki ima v gozdarstvu je 200-letno tradicijo, ne gre. Gozdnogojitveno načrtovanje je v bistvu izvedbeni načrt širšega ureditvenega načrtovanja.

Kaj je gozdnogojitveno načrtovanje?

To je obveznost, ki izhaja iz Zakona o gozdovih in je osnova za izbiro dreves za možni posek ter za vrsto in obseg gojitvenih ter varstvenih del. To je priložnost lastnika gozda in revirnega gozdarja za razgovor in dogovor o načinu ravnanja z gozdom. Načrtovanje v zasebnih gozdovih naj bi bilo zaključeno do konca leta 1997, to je čas, v katerem bo moral imeti vsak gozd svoj načrt. Med tem in po tem času pa se bodo načrti obnavljali.

Gozdnogojitvenemu načrtu sledi odločba o najvišjem možnem poseku in obveznostih gojitvenih in varstvenih delih.

Vsi smo si edini, da brez dobrega poznavanja gozda in tvornega sodelovanja njegovega lastnika ni dobrega načrtovanja. Vsa načrtovana dela morajo biti usklajena med zmogljivostjo gozda in potrebami lastnika gozda. Če bo usklajevanje možnega poseka potekalo med zmogljivostjo gozda in željami lastnika, bo obseg gojitvenih in varstvenih del odvisen od potreb gozda in možnostjo

300 kg/ha KAN-a). Preskrbljenost žita s hranili v tem času je zelo pomembna, ker se že v fazi razraščanja formira nastavek za klas in število zrn v klasu.

Štefka Goltnik

posestnika, da jih opravi.

Več kot dovolj je razlogov, da se razumen gozdni posestnik ne bo odrekel možnosti sodelovanja pri končnem oblikovanju načrta. Načrtovalec v vašem gozdu bo revirni gozdar.

Revirni gozdarji so dobro usposobljeni za načrtovalno delo. Njihova in naša skupna želja je, da pritegnemo k sodelovanju čim več lastnikov, predvsem pa vse tiste, ki imajo velike površine gozdov in so odvisni od gozda. Dobro poznavanje gozda olajša delo načrtovalcu.

Izredno pomemben je odkrit pogovor, da ne bi pozneje prihajalo do nepotrebnih sporov, ko bodo izdane odločbe o najvišjem možnem poseku in obveznih gojitvenih in varstvenih delih. Revirni gozdar bo gledal na gozd tudi z vašimi očmi.

Izdelan gozdnogojitveni načrt mora biti jasna in razumljiva podoba gozda danes in jutri. Podoba gozda, ki jo imamo ponekod že danes in jo želimo povsod, kjer bodo ustvarjeni pogoji za strokovno delo, se imenuje sonaravni gozd - to je gozd, ki je blizu naravnemu gozdu.

Ker je največji interes lastnikov gozdov ekonomija in ostalega dela javnosti ekolo-gija, naj bo ravnanje z gozdom ekološko in ekonomsko čimbolj usklajeno.

Vse to je lažje napisati kot izpeljati. Krizni časi imajo na ravnanje z gozdom dvojni vpliv. Prvič silijo lastnika gozda, da prekomerno posega vanj, po drugi strani pa se zaradi uničujočih vplivov na gozd prebujajo zelena zavest ostale javnosti. Življenjska moč gozdov pa zadnje desetletje vztrajno peša. Zaradi vsega povedanega je gozdnogojitveno načrtovanje tudi potreba našega časa.

**mag. Ivan Kolar
dipl. ing. gozd.**

FIAT
temperamentna tehnologija

AVTOŽUNTER

Okonina 18, tel.fax: 841-173

POOBLAŠČENI SERVIS TER PRODAJNI
ZASTOPNIK PROGRAMA FIAT,
ALFA ROMEO IN LANCIA

NUDI UGODNE PRODAJNE POGOJE ZA VSE TIPE
VOZIL, KREDITIRANJE, TER PRODAJO VOZIL "STARO
ZA NOVO..."

Avtobus zvestih naročnikov Savinjskih novic

Pa smo že v tretjem kolu naše super akcije za zveste naročnike. Z zadovoljstvom lahko povemo, da so se prvi izžrebanci že oglasili in potrdili udeležbo na izletu.

Za vse tiste, ki tega morda še ne vedo, naj ponovimo, da pred izidom vsake številke izžrebamo štiri naročnike in jih vpišemo na seznam potnikov avtobusa, ki nas bo 3. junija odpeljal na enodnevni brezplačni izlet po Sloveniji. Natančna

smer izleta je za zdaj še "velika" skrivnost, ki jo bomo pravočasno sporočili. Vsekakor pa moramo ob tem dodati, da pri žrebu preverimo, če je izžrebani naročnik plačal naročnino. Če je ni, izžrebamo drugega. Zato le preverite, če ste že poravnali svojo obveznost do časopisa.

In komu je bila sreča naklonjena tokrat:

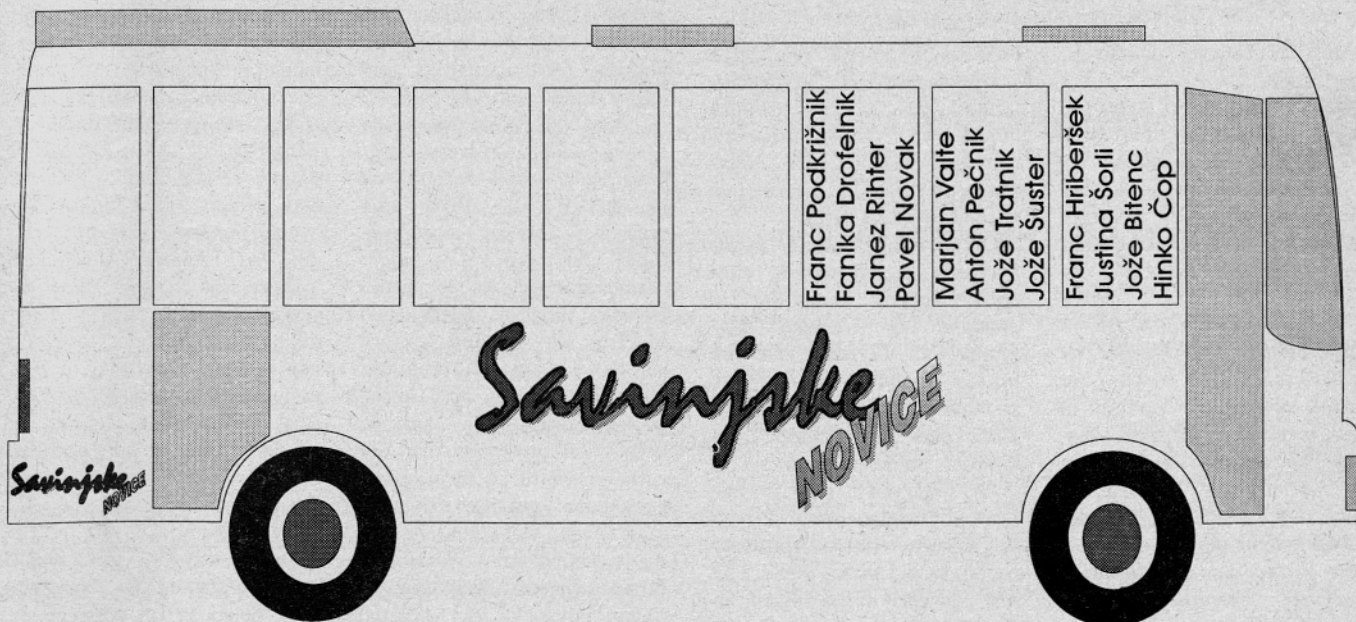
FRANC PODKRIŽNIK, Savina 34, LJUBNO OB SAVINJI

FANIKA DROFELNIK, Dobroveljska 10, MOZIRJE

JANEZ RIHTER, Dol 14, GORNJI GRAD

PAVEL NOVAK, Na tratih 8, MOZIRJE.

Čestitamo!

turist biro

SONJA

Grad Vrbovec Razarje

NOV DELOVNI ČAS

od 9. do 15. ure

tel. fax. 831-316, centrala 831-321

mobitel 0609/616-847

* magijski izlet - hotel Diamant Poreč 10. - 12. marec
V treh dneh boste imeli možnost pogleda v vašo preteklost s pomočjo regresije, pogleda v vašo sedanjost s pomočjo slikanja vaše avre in v prihodnost s pomočjo jasnovidke Maruče.

Cena: 7.770 SIT vključuje 2 polna penziona in še eno kosilo, turistično pristojbino, stroške organizacije in vodenje izleta.

* 1. maj smučanje VAL THORENS

že od 404 DEM dalje: smučarska karta, najem apartmaja, avtobusni prevoz

* ŠKOTSKA 5 dni 660 USD

* KITAJSKA, EGIPT, KENIJA, TAJSKA, BLIŽNJI VZHOD

* MALTA, KANARSKI OTOKI - odhodi vsak teden

* AVIO KARTE

* SEJMI

* sindikalni izleti, nakupovalni izleti na Madžarsko, zdravilišča

* v prodaji že POLETJE NA COSTA BRAVI

L. LLORET DE MAR - avtobus, 10 dni

* izleti po EVROPI

Klepet z Matjažem Kmeclom, diplomiranim filozofom in doktorjem literarnih ved, o razlogih za njegovo literarno poslanstvo, o Prešernu in Slovenskem kulturnem prazniku, o "sporni" proslavi in še o čem

"Prešerna potrebujemo tudi danes!"

Razlog, zakaj smo dr. Matjaža Kmecla, literarnega zgodovinarja in književnika, dvanajst let je preživel tudi v politiki, povabili na razgovor prav v februarju, smo že pojasnili. Splet okoliščin je hotel, da smo se imeli možnost pogovarjati prav na dan Slovenskega kulturnega praznika. Najprej smo skušali pokukati v sogovornikovo otroštvo in odkriti, odkod njegova nagn-

sodelovali ste pri različnih skupinskih raziskovalnih delih. Kakšne spomine imate na to obdobje?

KMECL: Na gimnaziji v Celju smo imeli literarni časopis, ki se je imenoval Iskra. Za petošolca s podeželja je bilo priti v ta časopis kar velik dosežek. Tam je bila moja prva objava. Kasneje, leta 56 ali 57, mi je Miško Kranjec v Obzorniku Prešernove družbe objavil novelo ali nekaj po-

zoper to, da so se vsi literarni zgodovinarji veliko raje ukvarjali s poezijo. Poezijo se da lažje "zgrabiti". Pesem v enem samem zamahu "primeš v roko" in jo obravnavaš v celoti, medtem ko je roman vedno zmotljiva zadeva, ki ne pozna praktično nobenih oblikovnih pravil, je pa že dvesto let poglavitno branje. Je mnogo bolj priljubljen, če smo pravični, kot lirski pesem, vendar se s tem pri nas ni praktično nihče ukvarjal. To, da smo Slovenci leta 1866 dobili roman, je pomenilo eno zadnjih postaj pri grajenju naše literature in tudi narodotvorno. Literati mlade Nemčije tistega časa so trdili, da lahko ima roman samo zrel narod, ki živi na vseh možnih ravneh življenja. Torej smo z romanom dobili tudi enega od kamnov slovenske državnosti. Če se je to zgodilo na literarnem področju, ni to pomenilo nič manj, kot če bi se zgodilo na katerem drugem področju, denimo na gospodarskem, kjer je Trpinec, Prešernov sošolec, naredil za nacionalno gospodarstvo zagotovo toliko kot Prešeren za literaturo. Ali pa Bleiweis za časo pisje. Na teh stebrih, če sem prištevamo še Slomška kot pedagoga, se je zgradila osnova, na kateri je po letu 1848, ko se je odprl politični prostor, začela zelo naglo graditi tista Slovenija, ki je sama po sebi pomenila osnovo za državotvornost. Junij 91 ni prišel čez noč ali da bi si ga lahko trije prilastili. To so investicije rodov in rodov v idejo osamosvojitve, v to, da imamo Slovenci pravico živeti pod soncem, da je Bog ustvaril narode, kot je bil prepričan Prešeren, po svoji volji in ne po naključju, zato jim je treba dati možnost, da dozori... Vse to so ideje, ki so postopoma gradile slovensko samozavest, del teh idej pa se je izoblikoval v klasičnem času slovenske literature, v drugi polovici 19. stoletja,

prav v pripovedni prozi Tavčarja, Stritarja...

Koroška - leta 1969 smo začeli skupaj z mladimi koroškimi izobraženci Koroške dneve in za prvo takšno srečanje smo si razdelili naloge. Jaz sem dobil nalogo, da nadaljujem tisto, kar je Ivan Grafenauer že napisal o slovenskem slovstvu, o slovenski književnosti na Koroškem. Takrat sem pregledal njihovo produkcijo od začetka druge svetovne vojne dalje, vsega pa žal nisem imel na razpolago.

SN: Danes je Slovenski kulturni praznik. Ko govorimo o Prešernu, lahko rečemo, da je bil prvi, ki je na tako neposreden in doživet način sanjal o ideji državnosti. Slovenci smo leta 1991 te sanje dosanjali. Ali torej v samostojni državi Sloveniji Prešerna še potrebujemo?

KMECL: Seveda ga potrebujemo. Če že nič drugega - kot mit. Prešeren je čez noč prestavil našo literaturo s provincialnih stališč v območje elitne, evropsko vrhunske literature. Z jezikovnega vidika to pomeni, da ni več vprašanja, ki ga slovenski jezik ne bi mogel izraziti. In če upoštevamo, da sta si še Čop in Prešeren pisala pisma v nemščini, pridemo do spoznanja, da se tu začenja moderno slovenstvo. Ne samo kot politični program, ki je v Elegiji mojim rojakom ali v Zdravljici ali še v številnih drugih verzih, tudi v Sonetnem vencu, ampak tudi jezikovno, literarno. Kasnejši rodovi so Prešerna jemali kot "plamen skozi noč", kot je zapisal Župančič. Ideja o tem, da bi Prešernov dan razglasili kot nacionalni praznik, ni bila samo ideja partizanskega vodstva pred 50. leti, temveč je ta ideja že veliko starejša. Dejstvo pa je, da Prešeren ne bi postal mit, če ne bi napisal verzov, kot jih je. Če ne bi vztrajal pri svojih stališčih, ga ne bi imeli osnove delati za kaj takšnega.

Dr. Matjaž Kmecl;
"Bil sem učiteljski otrok..."

jenost k literaturi, k slovenski besedi...

KMECL: Bil sem učiteljski otrok in v družini smo imeli vedno kup abecednikov ter kakšno omaro knjig. Ko sem bil bolan, to je bilo pogosto, so mi dali v roke kakšen lepo barvno poslikan abecednik, da bi dal mir. Iz domače knjižnice sem potem v osmem letu prebral tudi Jurčiča. V pubertetnih letih sem se pričel ukvarjati s športom in sem z branjem popustil. Kasneje, ko sem šel študirat, sem se namenil na gradbeno a sem našel literaturo. In tako je šlo potem naprej.

SN: V začetku ste objavljali različne literarne kritike,

dobnega, potem pa sem začel s kritikami. Najprej so to bile jezikoslovne kritike oziroma poročila za Naše razglede, nato pa je sledila učna doba. Doktoriral sem sorazmerno pozno, pri 37-ih letih.

SN: Osrednje teme vaših literarno zgodovinskih raziskav so se nanašale v glavnem na literarne programe, na Levstika, na sodobno slovensko književnost na avstrijskem Koroškem... Zakaj prav na te teme?

KMECL: Predvsem sem se in se še ukvarjam s tako imenovano pripovedno prozo. To pa iz nekega tihega protesta zoper tisto znano reklo, da smo Slovenci narod lirikov, in

SN: Prešeren je v svojem času deloval v provinci. Slovenija je v evropskem merilu danes tudi "provinca". Se vam ne zdi, da bi morali Slovenci svojo kulturno raven v Evropi prikazati na najboljši način in tako širiti slovenstvo? Kajti včasih je občutek prav nasproten, da se namreč svojega jezika, svoje literature sramujemo...

KMECL: Slovenci smo nagnjeni k samopodcenjevanju. Že pred sto leti in več so v Ljubljanskem zvonu pisali, kako slovenski fantje, ko se vrnejo iz vojske, ne znajo več pošteno slovensko. Verjetno je šlo za zgodovinski refleks, ker smo živeli na nekem krvavem koščku Evrope, kjer ni preživel nihče, ki se ni znal prilagoditi. V tem prostoru so namreč v šestem, sedmem in osmem stoletju izginjala ljudstva eno za drugim kot v Bermudskem trikotniku: stari Kelti, Iliri... Prvi narod, ki je obstal s svojo kulturo in jezikom, so bili Slovenci. Pa najbrž ne zato, ker bi bili tako visoko kulturni, ampak so se očitno zelo hitro navadili na pravila igre v tem prostoru. Ta prilagodljivost se drži našega celotnega zgodovinskega obstajanja. In zanimivo - do 70-ih let prejšnjega stoletja, ko je to vlogo sprejela Ljubljana, sploh nismo imeli središča slovenskega prostora. V Ljubljani je bila že leta 1701 ustanovljena filharmonija, ki deluje neprenehoma do danes. Zakaj so Francozi napravili Ljubljano za sedež Ilirskih provinc? Zakaj je prišel Beethoven kot član v ljubljansko filharmonijo? Zakaj Smetana kot član žirije za prvo slovensko opero? Botanični vrt v Ljubljani obstaja že dvesto let... Že takrat je torej obstajal nek kulturni naboj. In vsake toliko časa se pojavi kakšen projekt, ki ga vzame na znanje tudi mednarodni kulturni prostor. V zadnjem času so ti projekti povezani z mariborskimi gledališčem, imamo pa tudi nekaj velikih umetnikov po svetu: Marjana Lipovšek, Igor Ozim... Slovenstvo je mogoče navzven širiti le kot blagovno znamko, sicer pa bomo morali v združenji Evropi paziti na ohranjanje

slovenske identitete.

SN: Dr. Kmecl, kako gledate na dejstvo, da še vedno nimamo nacionalnega kulturnega programa?

KMECL: Pred desetimi leti smo že govorili o temeljnih principih takšnega programa, med katerimi je na prvem mestu enoten slovenski kulturni prostor. To pomeni, da mora država vzpostaviti takšen sistem financiranja, ki bo omogočal kulturno dejavnost kjerkoli v tem prostoru. Druga stvar je, da bi bilo potrebno po zgledu cestnega križa ustvariti tudi kulturni križ. Najprej v osi zahod-vzhod,

drom. Kako se vi spominjate tistih dogodkov?

KMECL: Leta 1980 smo imeli v Cankarjevem domu tribuno o slovenskem jeziku, na kateri smo odprli vprašanje slovenskega jezika v vojski, carini, itd. Takrat se je v Jugoslaviji zaradi tega vnel plaz provokacij. Pri omenjenih skupnih jedrih pa je šlo za zgodnjo tendenco velikosrbske politike, ki je želela spraviti čimveč srbske literature v slovenske šole. Od tu naprej se je stvar razvijala v smeri reanimacije slovenskega kulturnega praznika, katerega smo leta 1983 popolnoma pomladili. Leta

vor, podelitev z obrazložitvami, recitacija Zdravljice. Z vidika modernega gledališča, ki hoče spektakel na odru, pa je to seveda revno.

SN: Za konec našega razgovora, dr. Kmecl, pa tole vprašanje. Ali ostajajo Prešernove besede o edinosti, sreči in spravi za Slovence tudi poslej le sanje?

KMECL: Leta 1991 se je pokazalo, da smo v trenutku, ko nas udari šiba, vsi enotni, edini in po svoje tudi srečni. Tudi sprava bi takrat bila možna. Vendar gre vse to jemati kot smer. Tudi v Bibliji piše: moj cilj je pot. Ne torej

Tudi dr. Matjaž Kmeclu je ugajal ambient v gostišču Grad Vrbovec, ki ga sicer pozna že od prej

nato pa še sever-jug. S prvimi amandmaji slovenske ustave leta 89 pa se je začela strahovita centralizacija prostora, ki se stopnjuje do današnjih dni. Posledica tega je pomanjkanje denarja v manjših kulturnih središčih, zaradi tega pa določene pobude niso uresničljive.

SN: Prav na račun tega obstaja bojazen za kulturo podeželja, saj se vse prej ali slej konča pri denarju...

KMECL: Ne gre samo za to, da ne bo denarja za amaterske skupine. Tudi denarja za gostovanje priznanih ansamblov na podeželju ne bo. In nenazadnje, če ne bo podpore kulturne skupnosti, se bodo stvari zredcirale zgolj na tisto, kar utegne biti komercialno: narodno zabavni in rock ansambli, ples v različnih oblikah.

SN: Če skočimo spet malce nazaj v preteklost, se spominimo tudi boja proti tako imenovanim skupnim je-

1986 je sledila javna tribuna o slovenskem vprašanju v CD-ju, itd.

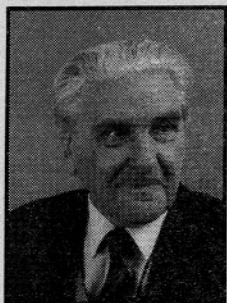
SN: Včeraj smo si ogledali osrednjo republiško proslavo v počastitev kulturnega praznika. Nekateri so mnenja, da je bila v takšni obliki ponižujoča za amatersko kulturo. Vaše mnenje?

KMECL: Osebnostno sem mnenja, da ritual kot tak mora ostati. Kar se nagrad tiče, pomeni, denimo, znesek za veliko Prešernovo nagrado 15 tisoč nemških mark tri slabe poslanske plače in to za življensko delo vrhunskega značaja! Da je žirija draga, je znano, saj žirije po vsem svetu pomenijo približno polovico budžeta. Kako pa stvar zgleda navzven, je stvar organizatorja. Vedno ni najbolj posrečena. Kraj dogajanja bi lahko tudi prestavili, na primer v Maribor ali Gorico... Po mojem mnenju bi bil dovolj simfonični orkester, nago-

končni cilj ampak pot. Mi vemo, da nikoli ne bomo dosegli popolne edinosti in sprave. Vsekakor pa naj to ostane za Slovence smer oziroma vodilo.

Kot bi trenil, je minila urica in pol prijetnega razgovora, dr. Matjaž Kmeclu se je mudilo naprej. Še nekaj besed o njegovi veliki ljubezni, slovenskih planinah, smo spregovorili, o katerih je že toliko lepega napisal. Še vedno jih ima rad, še vedno rad zahaja pod njihovo okrilje. A to je že nova tema, kar pravišnja za nov razgovor, ko bo zanj napočil čas. Srečno, dr. Matjaž Kmecl!

Pogovarjali so se: Edi Mavrič, Franci Kotnik, Aleksander Videčnik, foto: Tomaž Pajk

Piše: Aleksander Videčnik

V Solčavi je pripovedovala domačinka tole resnično zgodbo. Tako vsaj trdi. Zgodilo se je leta 1875 na Roncu. Tam je stala manjša hiša, v njej pa sta stanovala Marija in Boštjan Selišnik. Družina se je povečala, ko se jima je leta 1915 rodila hčerka Matilda. Družinsko srečo je motilo nenehno strašenje v hiši, kjer je družina bivala. Najhuje je baje "delalo" ob kvaternih sobotah in nedeljah, pa tudi ob večjih cerkvenih praznikih ni bilo v hiši miru. Na kvaterno soboto leta 1875 se je slišalo zelo razločno, kot da je nekdo šel v hišo in v kaščo. Koraki so bili dobro zaznavni tako, da je družina mislila na nenaden obisk kakšnega od znancev. Toda nič se ni premaknilo na vratih hiše. Tedaj sta mati s svetilko in oče s puško šla okoli hiše in kašče, da bi ugotovila kdo je prišel, toda ni bilo nikogar. Sicer pa je bilo pogosto slišati na podstrešju hojo in premetavanje predmetov. Seveda je vse to stanovalce zelo motilo. Ko so za Veliko noč ponesli hčerko Matildo k sosеду, da bi tam prespala, ker sta starša morala v dolino, je kmalu za njimi v hiši zagorela luč in videla se je senca ženske z otrokom v naročju. Tudi drugi ljudje so večkrat opazili pri oknu sedeti žensko s črno ruto na glavi in otrokom v naročju, toda ko so potem stopili v hišo, da bi videli, kdo je tam, ni bilo nikogar. Takšne prikazni so se torej pogosto pojavljale, toda kot že rečeno, le ob praznikih. Ker ni bilo miru v hiši, so se Selišnikovi preselili v

Ljudske vraže in verovanja

dolino in pustili hišo v nemar, čeprav so bili tam zelo zadovoljni z zemljo, kolikor so jo pač imeli. Matilda je že kot odrasla pripovedovala, da je na Roncu bilo strašno, da sta z materjo, kadar ni bilo očeta doma, vedno šli k sosеду Icmanku. Čeprav tedaj ni bilo na voljo stanovanj, se v prazno hišo Selišnikov ni hotel nihče vseliti.

Ko so nekoč Robanovi šli k "svitancem", to je prva jutranja maša v adventu, so imeli občutek, da ob njih hodi konj in slišati je bilo peketanje, izpod kopit pa se je isknilo... Konj je šel do znamenja ob poti, tam pa je vse utihnilo in nič ni bilo videti, najmanj pa seveda konja. Ljudje so vedeli, da je treba tedaj, ko straši, hoditi kar naprej in se nikakor ne ozirati. Za takšna ravnanja vedo povsod po Dolini in ne le v Solčavi. Na kvaterno nedeljo se ne sme delati, pa tudi na lov niso hodili. Celo gobe tega dne niso nabirali. Neki mlajši moški pa se za te navade ni brigal in je šel prav ta dan v gobe. Ko je prišel na zelo ozko in strmo mesto v hribu, se je oprijel skale ob stezi, toda prav tam je bil velik modras. K sreči ga je možakar pravočasno zagledal, sicer bi verjetno vse skupaj imelo slab konec. V tem strahu se je spomnil, kateri dan je in baje nikoli več ni prekršil starega čpravila.

Pripovedovalec v Solčavi je pripovedoval, kako verjame v srečna in nesrečna števila. Tako je zanj številka 13 vedno srečna. 13. je rojen, 13. je bil v šolski redovalnici, 13. je v šoli vedno vse znal. Kako bo še naprej, pa ne ve, meni pa, da se ga bo ta sreča držala. V Solčavi rečejo temu kar trdijo "dolinci", da "da cahn", drugače. Pravijo namreč, da

so "čuli spomin". To je verjetno koroško narečje, ki ga pogosto zasledimo tudi v Solčavi. Pripovedovalka je povedala, kako so malo pred smrtjo stare matere razločno slišali korake pred hišo in, ker je bil sneg, tudi stresanje snega s čevljev pred pragom. Seveda ni bilo pred hišo nikogar. Slutili so, da pomeni to napoved smrti stare matere in res je bilo tako.

Ko je neka znanka pripovedovalca umrla v prometni nesreči, je pripovedovalec hotel zanetiti ogenj v štedilniku. Pa mu to nikakor ni uspelo, kajti takoj, ko je prižgal vžigalico, je ta ugasnila. Ko je potem vzel svečo, da bi z njo podkuril, je tudi ta ugasnila in močno smrdela. Če pa je sveča

pretirano smrdela, so ljudje rekli, da to pomeni smrt bližnjega. Komaj dve uri za tem je izvedel, da je znanka mrtva.

V ljudskem verovanju je zelo živo prepričanje, da mrlič komaj čaka, da mu bo v cerkvi odzvonil mali zvonček (ta mali zvon).

Že smo pisali kako so ljudje prepričani, da je treba praznike spoštovati. V solčavski okolici še danes poreko "kakršna je tvoja nedelja, takšna je tvoja smrt".

Pripovedovalka v Lučah je povedala, kako je na skladovnici lesa pred hišo videla vraga. V resnici je sedel tam znanec z očali, ki so se v luninem svitu bleščala. Le ni vse vrag, kar spozna človekova domišljija.

Elektriko v dolino

Kar kmalu po prvi svetovni vojni so se v nekaterih krajih odločili za uvajanje elektrike v gospodinjstva in industrijo. V naših krajih je bilo sorazmerno dosti domačih elektrarn, saj je bilo vodne sile dovolj. Posebno hribovske kmetije so bile glede tega napredne. Vodni režim je bil veliko bolje urejen in tudi dosledno spoštovan, kot pa je danes. Številne struge so bile od imetnikov vodne pravice redno vzdrževane. Tudi struge glavnih voda (rek) so plavni upravičenci redno vzdrževali, tako pa tudi flosarski gospodarji. Vse je bilo v vodnih dovoljenjih zapisano in s strani oblasti skrbno nadzorovano.

V tridesetih letih je up-

raviteljstvo veleposestva Marijingrad prevzel inž. Lojze Žumer, ki je bil ne le odličen gozdarski strokovnjak, bil je tudi prizadeven gospodarstvenik. Lotil se je načrtovanja večje elektrarne, ki bi bila na sedanji lokaciji Glina. Obrati tedanjega veleposestva so imeli že svojo elektrarno v Nazarjah, vendar pa je Žumer nameraval graditi takšno, da bi oskrbovala območje celotne Doline. Nekdanji župan Vršnik - Slon v Novi Štifi je pred leti pripovedoval, kako je Žumer vztrajal, da Nova Štifa ne dobi elektrike iz Kranjskih deželnih elektrarn, ker da bo oskrbovanje iz Nazarij ceneje. Baje sta se tedaj Žumer in Vršnik hudo sprla. Vsekakor Žumrov

načrt ni bil nikoli izpeljan. Toda po Dolini so nastajale zasebne elektrarne, ki so oskrbovale bližnja območja.

Za eno takih imamo ohranjeno dokumentacijo, zato bomo skušali na njenem primeru prikazati tedanje stanje v preskrbi z električno energijo.

Franc Kolenc, usnjar v Spodnji Rečici, je takoj po prvi svetovni vojni pričel pripravljati gradnjo večje elektrarne z namenom oskrbovanja okoliških gospodinjstev in obratov. V letih 1921 in 1922 so obrat dogradili, vanj pa montirali vodno turbino Andritz iz Avstrije, gradbena dela je opravilo podjetje inž. dr. Miroslav Kasal iz Ljubljane, generator pa je dostavila tovarna Siemens z Dunaja. Med dokumentacijo najdemo cene za prodan tok in sicer 2 din za gospodinjstva in 1,50 din za podjetja (pogon). Te cene se niso spremenile vse do leta 1941. Trg Rečica je imel svojo Zadržno elektrarno Rečica, s katero je Kolenc sklepal pogodbe o dobavi elektrike za območje trga. Zadrugo so leta 1939 vodili, ali bolje, podpisali so pogodbo: Fuerst, Štiglic in Gomiršek. Pogodba je vsebovala ceno, kot je bila že omenjena, v njej pa zagotavlja Kolenc brezplačno javno razsvetljavo. Iz seznama naročnikov toka je razvidno, da so tržani postopno urejali inštalacije in naročnino toka. V seznamu iz leta 1935 je zajetih 31 gospodinjstev oziroma obratov. V seznamu iz leta 1939 pa najdemo tale imena: Mežnija, Matjaž Ivan, Marovt Viljem, Novak Franc, Občina, Koren Franc, Petrin Franc, Petrin Ivan, Petrin Jera, Petrin Anton, Piki Ivan, Redjko - (glavni organizator elektrifikacije), Rakun Jakob, Rakun Ivan, Rakun Jože, Senica Ivan, Strašek Ivan, Štamfel Jože, Štrucelj Anton, Štiglic Jože, Štiglic Maks, Štiglic Franc, Renšek Jože, Turnšek Anton, Tiršek Anton, Unovt Dragica, Veninšek Jože, Valte Ana, Venek Anton, župnišče, prosveta, Fuerst Ana.

Naveden je tudi podatek, da so naročniki v letu 1939 porabili iz Kolenčeve elektrarne 3978 KW toka.

Kot smo že opozorili, je to le eden od primerov uvajanja električnega toka v naše kraje, saj Kolenčeva elektrarna ni bila edina, ki je oskrbovala prebivalce naše Doline z elektriko, gotovo so v drugih krajih rečički primer posnemali.

Umazana politika ali zgodovinski pogled

V novejšem času je slišati vse več kritike na umazanije, ki so v politiki vsakodnevnice. Marsikdo meni, da je to odraz današnjega časa in sodobnega mišljenja. Vsekakor pa je res, da moramo razlikovati umazanije izpred 90 let od sedanjih. Predvsem velja to za prejemke politikov, ki tedaj niso prebili meje neposrednih stroškov opravljanja nalog, saj je za politike veljalo častno pravilo, da opravljajo svoje delo v dobro ljudstva in torej častno. Sedanji časi so seveda prinesli druge poglede na "čast" in dolžnost do svojega naroda. Pa še v pojmu "demokracija" najdemo kar dober izgovor, ko gre za kakšne "čudne" izgrede.

Kako je torej bilo ob državnoborskih volitvah leta 1907 oziroma leto kasneje.

Po naključju smo naleteli na letak, ki nosi naslov Odprto pismo. Namenjeno je dr. Antonu Korošču, ki je kandidiral na list SLS. Znano je, da je kmalu postal prvi mož te stranke. Torej, letak mu očita neresnične izjave glede državnoborskega poslanca Robleka iz Žalca. Ta je kandidiral na listi liberalcev. Kot je razvidno iz vsebine letaka, naj bi Roblek v dunajskem državnem zboru glasoval proti interesom slovenskih kmetov, naj bi baje bil za uvoz živine iz Srbije. Kot lahko razberemo, bi tako stališče hudo razburilo sloven-

ske kmete, ki tedaj niso mogli živine prodati. Letak očita dr. Korošču kar naravnost laž in utemeljuje svojo resnico, ki da je povsem druga, kot je bila prikazana v članku glasila SLS, Slovenski gospodar. Nasprotno, trdi letak, Roblek je bil eden najglasnejših za to, da se meje za uvoz ne odpro in tako zaščitijo interesi domačih kmetov. In na koncu letaka lahko beremo: "Mi Vam pravimo, ako ste dotične stavke na Vaših letakih in v Slovenskem gospodarju pisali Vi, Vas imenujemo javno GRDEGA LAŽNIVCA. Isto Vas imenujemo, ako se je vse to pisalo z Vašo vednostjo. Tako, dr. Korošec, imate sedaj priliko, da pred sodnijo dokažete resničnost svojih letakov in svojega lista".

Čeprav ostro, toda človek ima občutek, da so ostali v mejah dostojnosti. Kaj pa danes? Kdo je sploh razsodnik med resnico in lažjo? Kdo sploh še da kaj na svojo politično čast? In končno, kdo je tisti, ki se trudi delovati v interesu ljudstva? Ja, tu bi bilo še veliko vprašanj.

Če človek brska po starih časopisih, čeprav strankarskih, hitro ugotovi, da so naši predniki tudi v politiki upoštevali osnovna načela kulture. Kaj ko bi takšni članki postali obvezno čtivo za naše, malo zaposlene politike.

PA BREZ ZAMERE!

Isčemo stare fotografije

Tudi v Bočni so nekoč bučno praznovali pusta. Slika je izpred prve svetovne vojne, poslala jo je Ana Zagožen iz Bočne.

PUST, PUST, KRIVIH UST

Samo še dan ali dva in zopet se bomo ŠEMALI! Pa da ne bi kdo slučajno rekel, da se ne bo! Na najbolj nori dan v letu se je treba poveseliti, skriti za masko, najesti krofov in flanctov, pa zelja in klobase... Pravijo, da za pusta nihče ne sme biti lačen, sicer bo vse leto!

V šoli povejte, da se na pusta ne sprašuje, ker je pač pust. Na pepelnico pa tudi ne, ker se na pusta ni nihče učil. Enako velja za kontrolke!!!

Preverjeno dobro Pustni krapí

S krapí je običajno veliko dela in celo dobre kuharice pustijo za seboj v kuhinji pravo razdejanje. Ker bi vaši mami radi prihranili občutek, da je udarila atomska bomba, smo poiskali recept, ki je star že več stoletij. Tudi napisan je bolj staromodno - vse z namenom, da tokrat ne boste "packali" sami. Torej - pokličite mame, pa tete in strice...! Vsi skupaj ga boste že razvozlati!

recept:

Raztepi 7 dek surovega masla s 6 rumenjaki in ko postane penasto, prideni 1 žlico ruma, 1 noževo konico muškatovega cveta, 28 dek najfinejše moke, nekoliko soli, 2 decilitra mlečne smetane in kvasa od 3 dek drož (Pressgerm), smetane, moke in 1 žlico sladkorja. Testo pretepi, dokler se žlice več ne prime in naredi krape kakor navadno; da postanejo krapí lahki, naj bode testo precej redko, radi česa se mora pri suhi moki več smetane ali pa mleka vzeti.

Urejata: Karolina Grudnik
in Slavica Tesovnik

NAJ SAVINJSKIH PET

"Celo v petek sem prišel domov, pijan kot čep, juhej, na postelji uzrem obraz, kjer moj je bil poprej. Ženička draga, pridi sem, prijazno mi povej, čigav obraz zdaj vidim tam, kjer moj je bil poprej. - Ah pijan, že spet si pijan, zato ne vidiš prav, to je le dojenček, ki nam stric ga je poslal. - Pol sveta sem že prehodil, prevandral vsako smer, a dojenčka s črnimi brki nisem videl še nikjer."

Že veste, katera pesem je to? "Seven drinking nights", kot je naslov pesmi, prepeva irska skupina The Dubliners. Prepeva pa jo tudi naš Andrej Šiferer na svoji zadnji plošči Sedem irskih noči, ki jo je skomponiral skupaj s samimi Dublinersi. Skupaj so ustvarjali irsko-slovenske komade, skupaj praznili pivske vrčke. Šiferer je takole povedal o njih: "Dublinersi so za puhtom neprekosljivi - vedeti pa moramo, da je pijanost na Irskem vrlina. Kamorkoli prideš, ti tiščijo v roke pivo. Uh!" Kaj, Savinčani (in Zadrecani), gremo na Irsko? Lahko pa Irce povabimo k nam. Ali pa Šifererja. Sicer pa je le-ta pri nas že bil. Se spomnite, kako je v Nazarjah govoril o svojem sinu Martinu, da je njemu posvetil pesem Martinov lulček in da je potem dobil še hčerko. Pojavil se je problem, ker njej ni mogel posvetiti pesem na isto temo, češ, da potem ne bi mogel peti o Postojnski jami, ker to ne bi bilo, hm, hm.. lepo.

Kar faca, tale Andrej. Svojo prvo ploščo je izdal že leta 1981 z naslovom Ideje izpod odeje. Izpod odeje pa je Šiferer dobil ideje še za druge izdane plošče. To so bile Moj žulj, Od šanka do šanka, Nove pravljice, Hiti počasi... tale zadnja, Hiti počasi, ki je bila Made in Amerika je bila celo najbolj prodana slovenska plošča devetdesetih let - prodanih je bilo 80.000 kaset in plošč. Kje bo posnel svojo naslednjo ploščo, še ne vemo. Vemo pa, da nanj lahko računamo. In da Andrej nima meja.

Dragi moji, pošiljajte nam glasovnice, kajti le tako boste lahko prišli do lepih nagrad, ki jih bomo izžrebali ob koncu šolskega leta!

Katja

Domači del:

1. CHATEAU: Mlinar na Muri
2. POP DESIGN: Ko si na tleh
3. MAGNIFICO: 24.000 poljubov
4. 12. NASPROTJE: Pokličí me
5. ČUKI: Vseposod ljubezen

Tuji del:

1. BON JOVI: Always
2. PINK FLOYD: Wish you were here
3. E.T.: Tek je 12 sati
4. NIRVANA: Smells like teen spirit
5. KELLY FAMILY: An angel

Predlagam:
domačo skladbo:
Tujo skladbo:

ime in priimek: ▲

Naslov: ▲

Zadruga mozirje

Marcator - Zgornjesavinjska kmetijska
zadruga Mozirje z.o.o.

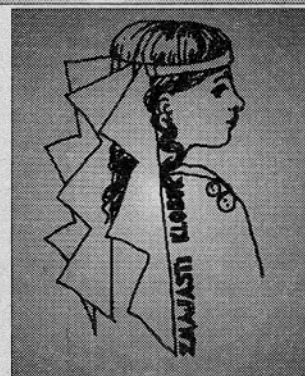
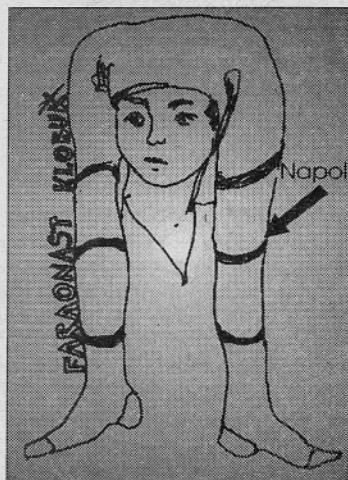
"Lenobe", tole je pa za vas!

Ja, za vse tiste, ki še niti danes ne veste, kako se našemiti za letošnjega pusta. Mladi bobenček vam bo kot po navadi dal potuho - tokrat v obliki idej, kako si v hipu narediti nora pustna pokrivala.

Če boste zagreti, jih lahko v ponedeljek oblikujete za torkovo skupinsko (razredno) masko.

Pa obilo zabave!

Pustovanje se bliskovito približuje

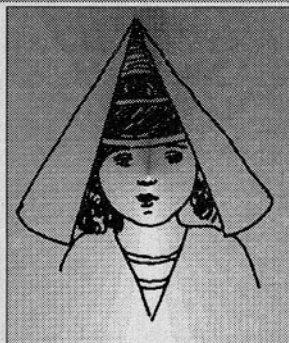
V to pustno opravo najbolj sodita bratec in sestra ali sošolec in sošolka. Je enostavna, zato kar brž na delo.

Al Capone

Prav ustrašila bi se tega gangsterja! Črtaste hlače s pasom in naramnicami mogoče lahko najdeš v svoji garderobi. Prav tako trenirke in majčke. Prosi očka za njegov "najboljši" črtast sako in staro kravato. Manjka še klobuk. Če ti bo prevelik, ga podloži z debelejšim trakom. Dve mamini plastični zapestnici poveži med sabo in imel boš lisice, ki jih natakneš na eno roko, kot da si pravkar pobegnil policajem. Mamo še prosi, da te malo našminka in ti naredi možate brke.

Gangsterjeva spremljevalka

Osnovni del garderobe je dolga bombažna majčka. Na njen spodnji rob z mamo prišijta dva trakova raznobarnega tila. Potrebujemo 40 cm x 400 cm tila v dveh barvah. Elegانتna obleka je nared. Malo tila oblikuj v mašnico za lase. Izbira nogavic in čevljkov je enostavna. Seveda pa ne pozabi na malo nakita. Zopet je potrebna šminka, da boš prava odrasla dama. S črnim svinčnikom si nariši nekam na obraz piko in maska je gotova. Veliko pustnega živ-žava vama želim.

Slavica

Spomini na Auschwitz

Moja teta iz Radmirja je ena redkih, ki so preživelci Auschwitz na Poljskem.

Po njenem je bila nemška taktika takšna, da so politične nasprotnike fizično likvidirali, njihove sorodnike in družinske člane pa deportirali v koncentracijska taborišča.

Tako je bilo tudi v tetini družini. Najmlajši brat je bil partizan in ustreljen v Celju kot talec, vse, ki so bili doma, pa so deportirali. Tako je bilo tudi s teto in njenimi tremi brati.

Taborišče je preživela samo teta, ker so njeni bratje že po nekaj mesecih umrli.

Junija 1943 so jih sredi noči zbudili nemški vojaki. Ob pomoči domačih izdajalcev so tisto noč aretirali 32 domačinov. S kamionom so jih odpeljali v celjski zapor. Po zaslišanjih, ki so trajala nekaj dni, so jih odpeljali na železniško postajo. Natlačili so jih v živinske vagone in jih odpeljali v neznano. Vožnja je trajala tri dni. Ves čas so bili brez hrane in vode. Njihova zadnja postaja je bil kraj Osvjenčin, ki so ga Nemci prekrstili v Auschwitz. To je bil ogromen zaporniški kompleks, obdan z bodečo žico pod visoko električno napetostjo. V zrak so štrleli stražni stolpi in visoki dimniki krematorijev, kjer so Nemci sežgali dnevno tudi po deset tisoč trupel. Taborišče je bilo razdeljeno na moški in ženski del. Paznice v ženskem delu so bile večinoma bivše prostitutke in kriminalke.

O velikosti taborišča priča dejstvo, da je samo v Auschwitzu umrlo več kot tri milijone ljudi. Ironija je, da je ob vhodu z velikimi črkami pisalo Arbeit macht frei. Delo pa tu ni nikogar osvobodilo, kajti Auschwitz sploh ni bil delovno taborišče, ampak uničevalno taborišče. Temu cilju so bile prilagojene vse razmere.

Življenje v taborišču je potekalo takole:

V ogromnih barakah se je gnetlo po nekaj tisoč jetnic na lesenih pogradih. Budili so jih ob štirih zjutraj in vse jetnice so se morale postaviti v vrste na apel. Stanje v vrsti je trajalo različno dolgo, včasih tudi po nekaj ur. Slabotnejše jetnice so dnevno izločali iz vrste in jih pošiljali v bolnico. Odhod v bolnico je pomenil smrt, saj so bolnike po nekaj dneh odpeljali v plinske celice, trupla pa potem zažgali. Jetnice so po jutranjem apelu odpeljali nekaj kilometrov daleč na delo, kjer so opravljali preprosta kmečka dela. Izčrpane jetnice je kapinja ustrelila kar tam. Delo brez hrane je trajalo do večera, potem pa so jih v spremstvu vojakov, paznic in psov odpeljali nazaj v taborišče. Zadnji kilometer poti so morali preteči. Kdor je onemogel, so ga pokosili strelji. Šele po večernem apelu so dobili hrano, in to samo enkrat na dan. Po Himmlerjevem predpisu je pripadalo namreč vsakemu jetniku dnevno komaj 300 g hrane, nekakšna čorba iz korenja, repe in olupkov.

Po prihodu iz taborišča je bila teta živ okostnjak, saj je tehtala komaj nekaj več kot 30 kilogramov.

Uničevalni sistem je temeljil na izstradanju, na nalezljivih boleznih in na mučenju. V taborišču so razsajale vsemogoče nalezljive bolezni - tifus, kolera, legar, griža in tako dalje. V barakah je mrgolelo podgan, ki so bile velike kot mačke in čisto nič plašne. Teta pripoveduje, da je na njenem pogradu ponoči umrla neka ženska in zjutraj je bila vsa obžrta od podgan. Pripoveduje tudi zgodbo o židovski deklici, na katero so esesovci naščuvali pse, ki so jo raztrgali. Sojetnice so jo zagreble v prst in ko so se vračale z dela, se je zemlja še vedno rahlo dvigala. Pripoveduje tudi o tem, da je nekajkrat stala v kazenski vrsti, kjer so štelci jetnice in so vsako deseto na mestu ustrelili.

Na teti so delali tudi medicinske poskuse z zmrzovanjem. Procent preživetja v tem taborišču je bil pod 10%. Najslabše se je godilo židom, ki so jih direktno transportirali v plinske celice, tudi židovske otroke, tako so v blatu ležali otroški medvedki in druge igrače.

Tetina sestra je ves čas delala prošnje za pomilostitev in tako je teta spomladi 1944 bila premeščena iz Auschwitza na prisilno delo v Graz.

**Gregor Stermecki,
OŠ Blaža Arnič, Luče**

p.s. teta Marica Stermecki, rojena 28. maja 1904 v Radmirju

Živahen kulturni utrip v čast 8. februarju

V torek, 7. februarja smo osnovnošolci v Gornjem Gradu praznovali kulturni dan, ki smo ga počastili s podelitvijo bralnih značk.

Zjutraj smo imeli v matičnih razredih razredne ure. Z razredniki smo se pogovarjali, zakaj praznujemo 8. februar, kdo sta bila France Prešeren in Anton Tomaž Linhart ter zakaj sta tako pomembna v slovenski literaturi. V tem času pa so se nadarjeni pevci, recitatorji in glasbeniki že pripravljali na nastop v telovadnici.

Konec razrednih ur; učenci drvijo po stopnicah v telovadnico, ki je za ta dan praznično okrašena s cvetjem in s slikama Franceta Prešerna ter dramatika Antona Tomaža Linharta. Komaj se zavemo, se že oglasi pevski zbor s pesmijo Slovenka sem. Nato pa deklica iz sedmega razreda na kratko opiše zgodovino bralne značke na šoli (25 let od prve podelitve!) ter predstavi program kulturnega dne. Sledi kulturni program v izvedbi učencev glasbene šole, učencev 7. in 8. razreda ter šolskega pevskega zbora. Vse pa povezuje podelitev bralnih značk, ki jih je letos prejelo rekordno število učencev.

Po končanem kulturnem programu smo se odpravili v kinodvorano, kjer smo si v avli ogledali likovno razstavo, ki so jo pripravili učenci naše šole. Del razstave so predstavljali motivi Gornjega Grada v akvarelni tehniki, drugi del pa baročna oblačila v tehniki lepljenke. Mozartova glasba je vabila v dvorano, kjer se je že pričnela igra Ta veseli dan ali Matiček se ženi. Tišina, ob kakšni situaciji smeh, sicer pa zbrano spremljanje predstave je dajalo vtis, da so igralci pritegnili občinstvo. Pomemben delež so prispevali tudi naši sošolci, ki so uspešno odigrali svoje vloge.

Dveurna prestava se je kar prehitro iztekla. Sledila ji je še živahna izmenjava vtisov in kulturni dan je bil zaključen.

ln kako se je odvijal kulturni dan na nižji stopnji?

Zjutraj so si učenci odšli ogledat predstavo v izvedbi Spidija in Gogija. Tam so se na zabaven način, s pomočjo glasbe in igre seznanili s tem, kako nastaja glasba. Učenci so se zelo zabavali. Po predstavi v kinodvorani so tretješolci predstavili svoj projekt o Dreti in o življenju o njej. Del ustvarjanja iz tega projekta boste lahko prebrali prihodnjč.

**Članice novinarskega krožka
OŠ GORNJI GRAD**

ŠPORT

Vtisi s 15. svetovnega prvenstva v SKI - TENISU

Od 22. do 29. januarja 1995 je potekalo v Mellau (Vorarlberg) svetovno prvenstvo v SKI - TENISU. Udeležilo se ga je 140 tekmovalcev različnih starostnih skupin iz 10 držav. Slovenijo smo zastopali trije tekmovalci in sicer: Aleš Pustoslemšek iz Mežice, Miran Stefanovič iz Raven na Koroškem ter Andrej Stefanovič iz Rečice ob Savinji. V Mellau smo prispeli po dolgi vožnji preko Salzburga, Innsbrucka in Bregenza pri švicarski meji.

Prvi dan smo nastopali na tenis turnirju, kjer smo vsi trije dosegli zmago. Naslednji dan sva z bratom nadaljnji dve partiji po hudem boju izgubila. Aleš je nanizal isti dan dve zmagi in se na koncu uvrstil v tenisu med prvih 10 igralcev, kar mu je prineslo veliko bonus točk. Tekmovalo se je na dvojni K.O. sistem, kar pomeni izpad iz turnirja po dveh porazih.

V smučanju, ki je bilo na

sporedu v soboto, 28.1.1995, je bila konkurenca prav tako močna, saj je med drugimi nastopal tudi večkratni zmagovalec svetovnega pokala Peter Müller iz Švice. Po pričakovanju je dosegel najboljši čas, jaz pa sem dosegel 2. mesto in za Müllerjem zaostal 0,5 sekunde, kar je v kombinaciji skupaj s tenis turnirjem zadostovalo za 10. mesto.

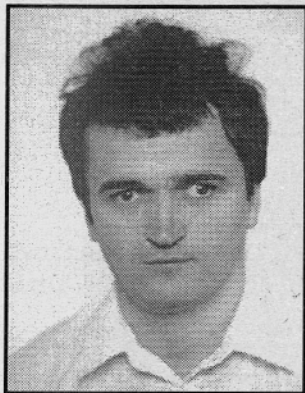
V mlajši konkurenci je Aleš Pustoslemšek dosegel v smučanju 5. mesto, prav tako tudi v kombinaciji, brat Miran pa je bil v veleslalomu 10. in v kombinaciji 18.

Zadnji dan smo polni vtisov odhajali iz Mellau in sklenili, da se udeležimo tudi naslednjega prvenstva, ki bo predvidoma v St. Moritzu prihodnje leto.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem sponzorjem, ki so mi omogočili udeležbo na tem prvenstvu.

Andrej Stefanovič

"Tekmujem lahko s komerkoli"

Franček Mlačnik

Življenje je dragocenost, polna draguljev. Človek je postavljen na mesto upravitelja svojih sposobnosti, z voljo in delom lahko "opili" in "obdela" dejavnost, ki mu veliko pomeni.

Eden izmed uspešnih mojstrov je Franček Mlačnik iz Krnice, po domače Gričarjev Franček iz Luč. Kljub temu, da je slep, zelo dobro ve, kaj hoče. Volje do dela mu ne zmanjka. Pri svojih 28-ih letih je odličen šahist in ima načrtano življenjsko pot. Njegov delavnik je sestavljen iz štirih ur angleščine, dveh ur šaha, dveh ur igranja na harmoniko in še česa.

Pred nedavnim ste se vrnili s svetovnega šahovskega prvenstva za slepe in slabovidne. Že sama udeležba na tekmovanju pove, da ste državni prvak. Kako je bilo v Španiji? Šahovsko tekmovanje je bilo od 14. do 22. januarja. Za kraj dogajanja je bilo določeno mesto, ki leži 50 km od Alcantare na zahodu Španije. Prvenstva se je udeležilo 36 šahistov iz 30-ih držav. Odigrati je bilo treba štiri partije po švicarskem sistemu na klasičen šahovski čas. Vsak tekmovalac je igral na svoji šahovnici. Zmagal je Kazahstanec. Jaz nikakor nisem zadovoljen s svojim 24. mestom, saj sem bil po reitingu na 8. mestu.

Kako pogosto so svetovna prvenstva?

Vsaka štiri leta je svetovno prvenstvo za posameznike. Skupinsko pa se prav tako na štiri leta enkrat pomerimo na olimpijadi. Leta 1996 bo olimpiada v Braziliji.

Gotovo je med vaše cilje za leto 96 že vpisan odhod v Brazilijo!

Seveda, rad bi obiskal Brazilijo. Zadnje olimpijade na Malorki sem se udeležil s še sedmimi sotekmovalci. To je bila prva udeležba Slovenije na olimpijadi. Zasedli smo 16. mesto. Pred tem v jugoslovanski ekipi ni bilo Slovencev.

Kdo je bil vaš prvi učitelj šaha? S kom in kako dolgo že brusite svojo veščino?

Menda me je prvi učil igrati stari oče. Veliko se je v osnovni šoli v Ljubljani z mano ukvarjal Mitja Ukmar. Zdaj je moj šahovski trener Rudi Osterman, ki trenira reprezentanco. Največ pa si pomagam kar s knjigami, saj je učenje šaha podobno študiju.

Šah je znan tudi po tem, da se lahko partija tudi "zavleče". Kako dolga je bila vaša najdaljša partija?

Res je. Lahko se zgodi, da te pričaka mrzla večerja. Te sem bil deležen prav v Španiji letos, ko sva s prvakom tekmovanja igrala 7 ur.

Kadar človek doseže dober rezultat, dobi motivacijo za trdo delo in oblikuje nove cilje. Nam lahko zaupate svoje najljubše uvrstitve?

V letih osnovne šole sem bil občinski in regijski prvak v Ljubljani. Leto 89 mi je prineslo zmago na republiškem nivoju, leto 93 na državnem, leto kasneje pa sem bil na državnem prvenstvu tretji. Veliko mi pomeni doseženo 26. mesto leta 86 na Bledu v tekmovanju z mladinci v splošni konkurenci. **S kom še niste in bi želeli igrati?**

Na zadnji olimpijadi sem igral s polovico ženske ekipe. Rad pa bi odigral partijo s tremi sestrami Polgar (Sofijo, Žužo, Judith) iz Madžarske. So namreč odlične šahistke.

Zakaj vam je prav ta športna - miselna igra všeč?

Tekmujem lahko s komerkoli. Tekmujem lahko s komerkoli. Večino stroškov tekmovanj krije klub, to je zame velika olajšava. Ostane mi veliko dela, saj brez vsakodnevnega "študija" šaha ne gre. Včasih, ko sem še malo videl, sem zelo rad igral košarko in nogomet.

Se poleg šaha ukvarjate še s kakim drugim športom?

Tako aktivno sicer ne, v okviru zveze za slepe in slabovidne pa igram golbal, to je igra s težko zvonečo žogo, in torbal z lahko žogo. Rad tudi veliko smučam

in leta 93 sem bil državni prvak v veleslalomu. Še zdaj sem vesel, da sem bil po tekmi deležen par kozarcev vina in mi ni bilo težko odgovarjati na zastavljena vprašanja novinarjev Vala 202. Nasploh pa zelo rad spremljam šport. Zelo zanimivo se mi zdi, da je v atletiki v teku na 400 m svetovni rekord slepih tekmovalcev le par sekund slabši od slovenskega rekorda.

Udeležba na olimpiadi v letu 96 je eden izmed vaših ciljev. Pred tem bo treba odigrati še kar nekaj partij. Kakšne so vaše želje za prihodnost?

Maja bomo imeli državno prvenstvo, julija pa evropsko. V prihodnosti je moj cilj postati svetovni prvak med slepimi in

seveda izboljšati reiting za približno 150 točk, to pomeni doseči 2300 točk. Želim si tudi uspeha na državnem prvenstvu v splošni konkurenci.

Franček je šahiral že marsikje, na primer trikrat v Italiji, v Avstriji, Nemčiji in dvakrat v Španiji. Na ta tekmovanja je posebno ponosen. Z veseljem pove tudi rojstni datum, saj je rojen istega dne kot Alberto Tomba (19. decembra 1966). Odločil se je, da bo njegov navijač.

Človeku z veliko vizijo je prijetno zaželeli veliko uspeha. Gotovo bo želel dopolnil s pridnim delom. Srečno, Franček!

Slavica Tesovnik

Polovični uspehi Zgornjesavinjskih ekip

Tretje kolo košarkarske lige, v kateri sodelujejo tudi štiri ekipe iz naše doline, je prineslo sledeče rezultate:

skupina A		
Smreka Gornji Grad : TEŠ		26 : 45
Rekreacija Šoštanj : Pizerija 902		46 : 52
Fiskulturniki : No Pass look		29 : 46
skupina B		
Sportklub : Elektra mladi		42 : 55
Bonaca : Ravne		34 : 37
Partizan Mozirje : Vrbovec Nazarje		51 : 31
Predzadnje, četrto kolo, prvega dela zimske lige, igrane v Velenju, je bilo uspešno za ekipe Partizan Mozirje in Pizzerija 902, medtem ko sta morali moštvi Smreke in Vrbovca priznati premoč nasprotnih ekip.		
skupina A		
Smreka Gornji Grad : Rekreacija Šoštanj		44 : 50
Pizzerija 902 : Fiskulturniki		47 : 32
TEŠ : No Pass look		28 : 50
skupina B		
Sportklub : Bonaca		32 : 26
Ravne : Partizan Mozirje		28 : 41
Elektra mladi : Vrbovec Nazarje		55 : 24
Vrstni red po četrtem kolu:		
skupina A		
1. Pizzerija 902	4 4 0 188 : 158	8 30
2. Rekreacija Šoštanj	4 3 1 213 : 146	7 67
3. No Pass look	4 3 1 164 : 146	7 18
4. TEŠ	4 1 3 150 : 168	5 -18
5. Fiskulturniki	4 1 3 136 : 186	5 -50
6. Smreka G. Grad	4 0 4 138 : 185	4 -47
skupina B		
1. Elektra mladi	4 4 0 194 : 136	8 58
2. Partizan Mozirje	4 3 1 185 : 129	7 56
3. Sportklub	4 2 2 141 : 144	6 -3
4. Vrbovec Nazarje	4 2 2 116 : 156	6 -27
5. Ravne	4 1 3 128 : 156	5 -28
6. Bonaca	4 0 4 97 : 153	4 -56

Edi Mavrič

Odbojkaricam ušlo finale

Dve koli pred zaključkom končnice ženskega odbojarskega prvenstva sta v skupini 1.A že znani ekipi, ki bosta sodelovali v boju za naslov prvaka, med njima pa žal ni ekipe OK Zgornja Savinjska.

Naše odbojkarice so v 17. kolu na "domačem" igrišču na Gomilskem po maratonskem dvoboju izgubile proti neposrednemu tekmecu za drugo mesto na lestvici, ekipi TPV Novo mesto, 2:3 (7, -12, 11, -14, -19). Po zmagi v prvem nizu in po vodstvu 10:7 v drugem je kazalo, da bodo imele Zgornjesavinjčanke lahko delo, vendar so drugi in nato še četrti niz izgubile. V odločilnem petem nizu so gostje vodile 8:13, a so domače s preobratom prišle v vodstvo 14:13, po tem še 16:15, 17:16 in 18:17, a so vse zaključne žoge zapravile.

V 18. kolu so odbojkarice Zgornje Savinjske gostovale v Novi Gorici pri ekipi HIT Casino. Nepričakovano dobra igra domačink, ki so sicer na lestvici krepko za Zgornjo Savinjsko in nov poraz naših, tokrat 1:3 (-13, 5, -9, -3). S tem je možnost za sodelovanje v finalnem delu prvenstva dokončno splavala po vodi.

Klima Commerce Bled, ki vodi s 34-imi točkami, in TPV Novo mesto, ki ji sledi s 26-imi točkami, sta se torej uvrstili v finale, Zgornja Savinjska pa pred predzadnjim kolom, v katerem doma gosti ekipo Krima, le-ta zaostaja za njo le za dve točki, z 18-imi točkami zaseda tretje mesto.

KF

PISMA BRALCEV

OBVESTILO BRALCEM

Z začetkom veljave novega zakona o javnih glasilih (23. aprila 1994) uredništva ne zavezujejo več določila starega zakona o javnem obveščanju iz leta 1986. To pomeni, da si uredništvo poslej pridržuje vso pravico do njihove objave ali neobjave, do krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa novi zakon v tretjem poglavju. Zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu bralcev omogoči povedati svoje mnenje, in zaradi prostorske omejenosti, opozarjamo, da bomo dosledno spoštovali omejitev največ 60 tipkanih vrstic, daljše prispevke pa bomo bodisi zavrnili bodisi skrajšali po lastni presoji. Vsi prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom (tudi v primeru institucij, strank, društev, organizacij ipd.), po možnosti tudi telefonsko številko, s katero je mogoče preveriti avtentičnost avtorja, in originalno podpisani.

Lubi Slovenci (Prešeren)

Pišite slovensko, da bomo znali brati slovensko, da bomo vsaj razumeli, kaj ste hoteli povedati.

Zadnje čase kar mrgoli tujih besed po naših časopisih, tudi v "Savinjskih novicah".

Politiki in govorniki vpletajo toliko tujih besed, da človek ne ve, za kaj gre.

Če hočemo biti Slovenci,

čuvajmo našo slovensko besedo, ker tudi slovenščina je kultura. Vem, da se za vsak tuj izraz najde slovenska beseda ali dve.

Pa brez zamere in lep pozdrav!

Marija Ročnik

Podhom 6,

Šmartno ob Dreti

Še o požaru v Kokarjah

V Savinjskih novicah št. 3 z dne 10. februarja 1995 piše v rubriki Kronika, da so požar dne 2. februarja pri Cirilu Ž. v Kokarjah pogasili gasilci GD Nazarje, GD Gorica ob Dreti ter več občanov. Resnica pa je, da so požar pogasili iz hidranta sledeči vaščani, ki so tudi člani PGD Gorica ob Dreti: Jože Slapnik, Franc Gosteč-

nik, Marjan Strgar, Milan in Goran Polak ter Peter Kuster iz Mozirja. Na požarišče sta pripeljali še dve gasilski avto-cisterni in to GD Gorica ob Dreti nato pa še GD Nazarje. Cisterni nista bili uporabljeni razen ročnih gasilnih aparatov.

**Poveljstvo operative
PGD Gorica ob Dreti**

Zahvala

Dekliški pevski zbor Ljubno ob Savinji se v času, ko prehajajo ustvarjalni dogodki pevske, dramske in recitatorske zanesenjake ob skorajšnjem sklepu meseca kulture, zahvaljuje vsem obrtnikom, podjetnikom, KS Ljubno, Prosvetnemu Društvu Ljubno, Elkroju, trgovini Tekstil Gornji Grad, šiviljam in vsem nenaštetim, a za naše delo še kako nepogrešljivim, ki so nam v letu 1994 s finančnimi sredstvi, materialom in delom omogočili nabavo novih oblek.

S svojim dejanjem ste dokazali, da je vaša skrb za

kulturo in zborovsko petje kljub lastnim težavam, s katerimi se srečujete, odločujoča v neusmiljenih pogojih borbe za lastno eksistenco. Naša dolžnost je in ostaja skrb za ohranjanje narodne pesmi, katero bomo poskušale prezentirati povsod, kamor bomo vabljeni. Ob tej priliki bi se rade zahvalile tudi gospodu Martinu Pušenjaku, ki nam je velikodušno odstopil veroučno učilnico, v kateri imamo vse pogoje za delo.

**DPZ Ljubno
Mateja Završnik**

Drevored talcev

Že v pričakovanju skorajšnjega konca svetovne morije smo jutraj 13. 2. 1945 spet zagledali zlovesče rdeče plakate, ki so štiri leta prinašali jok in bolečino v mnoge slovenske domove.

Prepis plakata:

Dne 3. februarja 1945 je bil ob priliki strahopetnega napada umorjen od banditov Beraichlaiter in Landrat of Cilli Patajgenose Toni Dorfmaister. Kot povračilo so bili sledeči aktivni banditi od preko sodišča obsojeni: (Sledi seznam 100 na smrt obsojenih talcev. Med njimi štirje iz naše doline.)

1. Celinšek Franc, roj. 5. 6. 1892, Mozirje;
2. Remic Franc, roj. 20. 2. 1891, Bočana;

3. Kopušar Ivan, roj. 3. 8. 1900, Ljubno;

4. Valte Franc, roj. 1. 1. 1913, Ljubno.

Sodba je bila izvršena dne 12. februarja 1945 v Sternsteinu (Frankolovo) na licu mesta zločina. Podpisani S.S. general Rösener.

V sadovnjaku je na golih vejah dreves viselo 100 mrtvih slovenskih mož in fantov. V svojem besu je okupator poskrbel za spomenik, ki mu ni enakega v svetu.

Naj ne bo "Drevored talcev" nikoli pozabljen.

**Vera Poličnik
Sp. Rečica 34,
Rečica ob Savinji**

Ukradel je hidravlični teleskop

V času od 3. do 6. februarja je neznan storilec izpred tovarniške hale podjetja Vegrad Lesna na Ljubnem odtujil teleskop za hidravliko stiskalnice za les. S tem je lastnika Franja K. (39) iz Velenja oškodoval za okoli 160.000 tolarjev. Za neznancem še poizvedujejo.

Požar na travniku

6. februarja je prišlo okrog 13.00 ure do požara na travniku, last Jožeta G. (37) iz Radegunde. Policisti so z zbiranjem obvestil ugotovili, da je požar zanetil otrok med igro. Zgorelo je nekaj trave in grmičevja, večje škode pa na srečo, tudi zaradi pravočasnega ukrepanja gasilcev, ni bilo. Ob tem velja opozoriti vse lastnike travnatih in gozdnih površin na previdnost pri kurjenju.

Obračanje brez hujših posledic

6. februarja je ob 14.15 uri Srečko L. (70) iz Mozirja vozil osebni avto po lokalni cesti v Radegundi. Zaradi neprimerne hitrosti vožnje je zapeljal desno z vozišča v nasip. Pri tem se je vozilo obrnilo preko strehe in obstalo na kolesih na vozišču. Srečko L. se je pri tem lahko telesno poškodoval, moral pa bo tudi k sodniku za prekrške.

Nasilen obisk

7. februarja sta okrog 00.30 ure prišla v stanovanje Dušana U. (28) v Kokarjah Dragica P. (30), ki stalno biva v Piranu, začasno bivališče pa ima v Kokarjah, in Dušan M. (28) iz Mozirja. Med lastnikom stanovanja in obiskovalcema je prišlo do prepira, med katerim je Dragica P. Dušanu U. grozila z nožem, skupaj z Dušanom M. pa sta poškodovala tudi vhodna vrata in kuhinjsko opremo. Na zahtevo lastnika se nista hotela odstraniti, policisti pa bodo zoper oba napisali ovadbo na okrajno državno tožilstvo.

Smrt v gozdu

8. februarja so v gozdu v neposredni bližini naselja v Šmartnem ob Dreti okoli 13.00 ure podirali večjo smreko. Ker je obstajala nevarnost, da bi drevo padlo na stanovanjsko hišo, so ga privezali z vrvjo in ga vlekli v nasprotno smer. Delavcem se je pridružil tudi Zdravko P. (46) iz Spodnjih Kraš. Ta je v trenutku, ko je smreka pričela padati, stekel v smeri padanja. Drevo ga je pokopalo pod seboj, pri tem pa je Zdravko P. dobil tako hude telesne poškodbe, da je še istega dne v celjski bolnišnici umrl.

Vlomilec je odšel bogatejši

V noči na 10. februar je neznan storilec vlomil v stanovanjsko hišo, last Franciške M. (53) iz Zgornjega Pobrežja. Iz hiše je odnesel zlatino in denar v skupni vrednosti okrog 600.000 tolarjev, kdo pa bi to storil, še ugotavljajo.

Poskušal je umoriti nekdanjo ženo

11. februarja je okrog 21.20 ure Ivan J. (40) iz Lepe njeve ob regionalni cesti izven naselja Ljubija z nožem zabodel in tako hudo telesno poškodoval svojo bivšo ženo Marijo J. (34) iz Nazarij. Žrtev in osumljenec, ki menda nista bila v najboljših odnosih, sta se pred tem peljala v istem avtomobilu proti Topolšici. Ob vznožju Gorenjskega klanca, v križišču s krajevno cesto, je Ivan J. vozilo ustavil in po tem, ko sta oba izstopila, sopotnico zabodel v predel trebuha. Očitno je po tem odpeljal naprej, mimoidoči pa so ranjeno Marijo J. še pravočasno opazili in jo odpeljali k zdravniku oziroma na zdravljenje v bolnišnico.

Čelno trčenje na regionalki

12. februarja je okrog 21.50 ure prišlo do prometne nezgode na regionalni cesti izven naselja Dol. Viktor F. (31) iz Dola je vozil osebni avto iz Gornjega Grada proti Črncu in v desnem preglednem ovinku zapeljal na sredino vozišča. V tem trenutku je iz nasprotne smeri prav tako po sredini vozišča pripeljal voznik osebnega avtomobila Amir P. (19), državljan BIH, ki začasno stanuje v Šmiklavžu. Prišlo je do čelnega trčenja, pri katerem sta oba voznika dobila hude telesne poškodbe. Viktor je ostal vkleščen v vozilu, iz katerega ga je s strokovnim posegom rešila skupina za reševanje v prometnih nezgodah PGD Nazarje. Zoper oba udeleženca nezgode bodo napisali kazensko ovadbo.

Ukradel je okna

V času od 10. do 14. februarja je neznan storilec iz skladišča končnih izdelkov podjetja Glin Žagarstvo v Nazarjah odtujil tri okna in s tem oškodoval omenjeno podjetje za okoli 43.000 tolarjev.

Zgorela lesena uta

15. februarja je okrog 18.30 ure prišlo do požara v leseni uti, last Marije K. (58) iz Planine. Ugotovljeno je bilo, da so v uti tega dne kuhali žganje. Ko so z delom končali, verjetno niso preverili, če je ogenj v celoti pogorel. Zaradi dotrajanosti kurišča kotla je ogenj zajel steno lesene ute in se nato razširil na celoten objekt velikosti 7x3 metre. Uta je v popolnoma zgorela, škoda pa znaša okoli 400.000 SIT.

Program pustovanja v Mozirju

Sobota, 25.2.95

Tradicionalna maškarada v TVD Partizan Mozirje, najlepše maske nagrajene.

Nedelja, 26.2.95

Dopoldne obhod Pusta Mozirskega po novih občinskih mejah.

Popoldne ob 14. uri otroška maškarada v dvorani TVD Partizan Mozirje. Gost otroške maškarade Sanja Mlinar.

Ponedeljek, 27.2.95

V popoldanskih urah ofiranje "od hiše do hiše".

Tržani, odprite duše, špajze, kleti in šparovce!

Torek, 28.2.95

6.00 budnica ansambla Boj se ga

7.00 iskanje Pusta

8.00 prevzem oblasti na občini Mozirje

9.00 obisk bližnjih podjetij in reševanje njihovih težav

11.30 otroški Pustni program - osnovna šola se predstavi

15.00 tradicionalna prireditev: Pust v Mozirju na trgu

20.00 Pustna veselica in maškarada v dvorani TVD Partizan, maske bodo bogato nagrajene, polnočni program ob smrti Pusta Mozirskega

Sreda, 29.2.95

dopoldne položitev Pusta na pare

15.00 pogreb Pusta Mozirskega in sežig na Pekovih lavah, sedmina na trgu in branje testamenta

**DRUŠTVO
PUST MOZIRSKI VABI!**

SAVINJSKA trgovska družba d.o.o. Žalec

Šlandrov trg 35, 63310 Žalec

V bistroju na novi avtobusni postaji v Mozirju takoj zaposlimo prijetno dekle - natakarico, ki ima v strežbi že nekaj izkušenj.

Vse dodatne informacije dobite na telefon 063/715-733 oziroma osebno na zgornji naslov.

**Turistično društvo Nazarje
prireja**

OTROŠKO MAŠKARADO

z bogatim srečelovom,

ki bo v nedeljo, 26. februarja, ob

14.30 uri v Gasilskem domu v Nazarjah.

Za zabavo bo skrbel ansambel TRIO ADIO.

Vabljeni!

Okrepčevalnica

Gams

Žekovec

vabi na VESELO PUSTOVANJE,

ki bo v soboto, 25.2. ob 20.00 uri, in v torek, 28.2. ob 19.00 uri. Za dobro razpoloženje bo poskrbljeno, najboljše maske pa bodo tudi nagrajene.

Vabljeni!

Podpisana Simeona VJEŠTIČ se opravičujem Erni DOBROVC za izrečene žaljivke v bistroju ERBO Nazarje in se zahvaljujem za odstop tožbe.

Simeona Vještič

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA MOZIRJE
63330 MOZIRJE
Savinjska cesta 7

SEMINAR TURISTIČNE- GA USPOSABLJANJA

Upravna enota Mozirje pripravlja v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarske dejavnosti štiridnevni program usposabljanja delavcev v turizmu. Program usposabljanja bo potekal v času od 20.3. do vključno 24.3.1995 na območju Upravne enote Mozirje. Za vsak program je predvideno 16 ur oziroma dva dneva. Pričetek seminarja bo ob 9.00 uri z vmesnimi krajšimi odmori in eno in pol urnim opoldanskim odmorom.

Temi usposabljanja sta:

I. SLOVENSKA GOSTOLJUBNOST - V OBJEMU GOSTOLJUBNOSTI (Program za posameznike)

- značilnosti današnjega poslovnega sveta
- ključ do gostoljubne storitve
- kdo lahko opravlja kakovostno storitev
- kdo je gost in kakšni gosti - kupci nas obiskujejo
- pomanjkljivosti hotelskih in gostinskih obratov, ki motijo gosta
- kaj so želje in kaj so pričakovanja
- kako se obnašati do gosta
- če si nestrokovnen
- naporno delo delavca v gostinstvu
- delo v skupini

II. OBLIKOVANJE KVALITETNIH STORITEV (Program za poslovodne delavce)

- kaj pomeni oblikovanje kvalitetnih storitev in vloga vodje pri oblikovanju
- vloga vodje - poslovanje
- vodenje - značilnosti vodij in načini vodenja
- gospodarjenje s časom
- izboljšava komuniciranja - oblike komuniciranja
- motivacija in oblikovanje delovne skupine
- uvajanje in usposabljanje
- kako voditi uspešen sestanek

Glede na predvidene teme predlagamo, da se prve udeležijo vsi, ki imajo stike s turisti oziroma obiskovalci doline, saj je ta tema namenjena predvsem gostoljubnosti in odnosu do gosta.

Tema oblikovanja kvalitetnih storitev je namenjena predvsem vodstvenim oziroma poslovnim delavcem, torej se naj bi omenjene teme udeležile navedene strukture.

Predavatelje na usposabljanju bo zagotovilo Ministrstvo za gospodarske dejavnosti iz Ljubljane.

Usposabljanje je brezplačno.

Kraj seminarja bo izbran glede na prijavljeno število slušateljev.

Prijave za navedeni program usposabljanja v turizmu sprejema Bernarda Samarin, Upravna enota Mozirje, Savinjska c. 7, pisno ali po telefonu št. 831-511 int. 25 do 15.3.1995.

V.d. načelnika Upravne enote
MOZIRJE
Darko REPENŠEK, prof.

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA MOZIRJE
63330 MOZIRJE
Savinjska cesta 7

OBVESTILO OBČANOM

Zaradi nove organiziranosti državne upravne in lokalne samouprave se je spremenilo tudi delovno področje in organizacija dela krajevnih uradov. Zadeve lokalnega pomena so v pristojnosti občin in občinske uprave. Krajevni uradi pa bodo po novem organizirani kot izpostave Upravne enote Mozirje. Naloge in pristojnosti krajevnih uradov so v kratkem povzetku naslednje:

- vodenje matičnih knjig in ažuriranje vpisov (rojstvo, poroka, smrt)
- vodenje in ažuriranje registra prebivalstva (prijava stalnega bivališča in selitve)
- izdajanje potrdil iz registra prebivalstva (o stalnem bivališču, družinski skupnosti ipd.)
- vodenje evidence volilne pravice
- overjanje podpisov, prepisov in pisav
- sprejemanje in posredovanje posameznih vlog za Upravno enoto in nudenje pomoči strankam v zadevah iz pristojnosti Upravne enote

Zaradi zmanjšane obsega dela na krajevnih uradih je neracionalno, da bi delavci bili zaposleni vsak dan, poln delovni čas. Upravna enota Mozirje je zato glede na obseg, naravo in način upravnih nalog ter glede na krajevne razmere, določila naslednji delovni čas krajevnih uradov:

1. Krajevni urad Gornji Grad

- torek od 7. do 10. in 10.30 do 15. ure
- petek od 7. do 10. in 10.30 do 14. ure

2. Krajevni urad Ljubno ob Savinji

- sredo od 7. do 10. in 10.30 do 17. ure
- petek od 7. do 10. in 10.30 do 14. ure

3. Krajevni urad Luče

- ponedeljek od 7. do 10. in 10.30 do 15. ure
- četrtek od 12. do 14. ure

4. Krajevni urad Nazarje

- sredo od 7. do 10. in od 10.30 do 17. ure

5. Krajevni urad Rečica ob Savinji

- ponedeljek od 7. do 10. in 10.30 do 15. ure

6. Krajevni urad Solčava

- četrtek od 7. do 11. ure

Krajevni urad bodo z novim delovnim časom pričeli 1.3.1995. Zaenkrat poslujejo v istih prostorih kot do sedaj. Na Upravni enoti Mozirje bomo spremljali obseg dela na posameznem krajevem uradu in ob upoštevanju potreb občanov bo v bodoče najbrž še prišlo do nekaterih sprememb, o čemer bomo javnost seveda pravočasno obvestili v sredstvih javnega obveščanja, prav tako tudi v primeru morebitnih sprememb prostorov.

V dneh, ko na krajevnih uradih ni uradnih ur lahko občani svoje zadeve urejajo na sedežu Upravne enote Mozirje, soba št. 8 vsak delovni dan, v okviru delovnega časa Upravne enote.

Zakonske zveze se do nadaljnjega sklepajo v poročni dvorani v gradu VRBOVEC v Nazarjah in na Krajevem uradu Luče.

v.d. načelnika Upravne enote
MOZIRJE
Darko REPENŠEK, prof.

OGLASI

POGREBNA SLUŽBA CVETLIČARNA MORANA d.o.o.

Parižlie 11/c, Braslovče

Tel. & fax 063 721-667, 721-043, 720-003

- Kompletna pogrebna storitev
- Izdelava vencev in ostalih cvetličnih aranžmajev ter dostava na dom
- Ureditev dokumentov
- Oditejemo pogrebno

POSLUJEMO 24 UR NA DAN

ZAHVALE

*V 83. letu starosti nas je tiho
zapustil ljubi oče in dragi dedek*

Linko MREVLJE

krojaški mojster v pokoju iz
Mozirja (Nove Trate 19),
pokončen človek (dober mož)
in vnet kulturni delavec.

Bil je velik poštenjak, pravičnej in zaveden Slovenec. Kot človek je izkusil vse, kar prinaša in odnaša življenje: dve vojni, pomanjkanje, hudo bolezen, boj za vsakdanji kruh in srečo. Številne težave ga niso strle, ostal je veder, prejel optimist kot realist, vedno pripravljen pomagati. Kot velik ljubitelj pesmi je prejel srebrno in zlato Galusovo plaketo in pesmi je posvetil tudi zadnje ure svojega življenja.

Dragi očka in dedek, vedno boš z nami v mislih.

Življenje ni vedno tisto, kar nas združuje, in smrt tudi ne tisto, kar nas ločuje.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se prišli posloviti od našega dragega očeta, še posebno pa pevskim zborom za več kot samo profesionalno sodelovanje in gospodu Širku za vso humanost.

Vsi tvoji: sin Tomaž z družino, hčerki Tatjana in Helena z družinama ter tvoji bratje in sestre

ZAHVALE

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.*

ZAHVALA

ob nenadni izgubi dragega

Francija JUGA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovano cvetje in sveče, pevcem iz Nove Štife za lepe pesmi, gospe Mariji Kobale za poslovilne besede. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi.

*Odšla je tja,
kjer ni gorja in solza,
ni več bolezni
in trpljenja.*

V spomin

Mariji Brezovnik

iz Poljan

Let pet minilo je, kar v hladnem grobu spiš. Tam skupaj smo v nemi bolečini in z lepimi spomini, a draga Micka, tebe nadomestiti nam nihče ne more. V imenu vseh tistih, ki smo jo imeli radi

Sestre

*Mnogo oči je jokalo za tabo,
jokalo bi tudi nebo,
a tebe TONE, ni prebudilo,
le zakaj mora biti tako?
Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostala je praznina
in večna bolečina.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
ata in starega ata

Antona LEVARJA st.

iz Bočne

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, za darovano cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Še posebna zahvala sosedom, ki so priskočili na pomoč, zahvala g. kaplanu Ivotu Suhovršniku, cerkvenemu pevskeemu zboru, Marku Potočniku za izrečene poslovilne besede ter GD Bočna, Šmartno in Gornji Grad, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Žalujemo: žena Milka, sin Tonček, hčerki Marja in Vilma z družinama

VETERINARSKO DEŽURSTVO

20.02. DO 26.02. RUP MARIJA, DR. VET. MED., G. GRAD, TEL. 0609-616-978 (843-084)

27.02. DO 05.03. ZAGOŽEN DRAGO, DR. VET. MED., LJUBNO, TEL. 0609-616-978 (841-277)

06.03. DO 12.03. KRALJ CIRIL, DR. VET. MED., LJUBNO, TEL. 0609-616-978 (841-410)

VETERINARSKA POSTAJA MOZIRJE, TEL. 831-017, 831-418, 0609-616-978

IZDAJA ZDRAVIL: VSAK DAN OD 7. DO 8.30 URE.

OSEMENJEVANJE OB NEDELJAH JE PO OSEMENJEVALNIH PUNKTIH.

ZDRAVSTVENA POSTAJA MOZIRJE

Dežurna služba je vsak dan od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj. V soboto in nedeljo je ves dan od 7. ure (sobota) do 7. ure (ponedeljek) v zdravstveni postaji Mozirje. Možni so tudi zdravniški nasveti po telefonu 831-421 tudi v času dežurstva.

NOVE KNJIGE V KNJIŽNICI MOZIRJE

I. LEPOSLOVJE: Lainšček: Černelč in Agasi * Kosinski: Igra strasti * Kuntner: Golčim besede srca in vesti * Rebula: Vinograd rimske cesarice in zgodnje novele * Mikeln: Zgodbe slovenskega poletja, satirične in resne * Šinigoj: Neizstreljeni naboj za Slovenijo * Smole: Pripoved komunista novinarja (1945-1980) *

II. STROKOVNA LITERATURA: Raepel: Vodnik po idejah * Brejc: Vmesni čas * Covey: Sedem navad zelo uspešnih ljudi * Peck: Svet, ki čaka, da se bo rodil * Bambeck: Moč možganov * Hay: Moč v tebi * Čelik: Na južni strani: kronika nastajanja državne meje med Slovenijo in Hrvaško * Jež: Nikoli več YU: bela knjiga o razpadu Jugoslavije * Bažato: Človek z masko *

III. MLADINSKA LITERATURA: Strebel: Globi v prometu * Strebel: Globi v letalski reševalni službi * Delo kiparjev * Gozdovi in drevesa * Suhadolčan P.: Košarkar naj bo! * Šorli: V deželi Čirimurcev *

IV. VIDEOKASETE: Upornik na radijskih valovih * Nabriti kanoni 1. del * Glej, kdo govori 3. del * Philadelphia * Sostanovalka * Divje palme * Mladi revolveraši * Tanka linija smrti * Srce iz groma * Usodni val * Pelikanovo poročilo *

DEŽURNA SLUŽBA ELEKTRO CELJE

20.02. DO 26.02. TRATNIK FRANC, PUSTO POLJE, TEL. 831-263

27.02. DO 05.03. JERAJ FRANC, PRIHOVA, TEL. 831-910

06.03. DO 12.03. LEVER PETER, PAŠKA VAS, TEL. 885-150

V PRIMERU, DA SE DEŽURNI NE JAVI DOMA, POKLIČITE TEL. 441-242 ALI 25-841, KJER DOBITE VSE POTREBNE INFORMACIJE.

SINDIKALNA PRAVNA POMOČ

je na razpolago članom ZSSS vsako sredo od 15.00 do 16.30 ure v prostorih Delavskega doma v Nazarjah. Odvetnik: g. Miran Jeromel.

Savinjske
NOVICE

tel.: 832-306

KINO MOZIRJE

25. in 26.2.1995

NEPOSREDNA NEVARNOST - ameriški film - akcija, 1994 (Clear and Present Danger)

Režija: Philip Noyce

Glavne vloge: Harrison Ford, Willem Dafoe, James Earl Jones
Neposredna nevarnost je nadaljevanje filma Patriotske igre, ki je po romanu ameriškega romanopisca Toma Clancyja vpeljal novega junaka, tajnega agenta Jacka Ryana, ki se ponovno znajde v vrtincu skrivnostne spletke. Bori se proti kolumbijski narko-mafiji.

4. in 5.3.1995

SAM Z OČETOM - ameriški film - komedija, 1994 (Getting Even With Dad)

Režija: Howard Deutch

Glavne vloge: Mecauly Culkin, Ted Danson, Glennie Headly
Otroški zvezdnik, ki ga poznate iz filmov Sam doma, tokrat igra 11-letnega fanta, ki se nekega dne znajde pred vrati očeta, pred kratkim izpuščenega iz zapora. Naklepa nov podvig, sin pa si želi, da bi oče spremenil svoje življenje...

Predstave so ob sobotah ob 20. uri, ob nedeljah ob 17. uri.
Vstopnina: 350 SIT

KINO NAZARJE

25.in 26.2.1995

KO MOŠKI LJUBI ŽENSKO - ameriški film - ljubezenska drama, 1994 (When a Man Loves a Woman)

Režija: Luis Mandoki

Glavne vloge: Andy Garcia, Meg Ryan
Pod fasado idilične družine se skrivajo problemi materinega prikrita alkoholizma in očetovih pogostih službenih odsotnosti.

4. in 5.3.1995

ŠTIRI POROKE IN POGREB - angleški film - romantična komedija, 1994 (Four Weddings and a Funeral)

Režija: Mike Newell

Glavne vloge: Hugh Grant, Andie MacDowell
Poroke in pogreb usodno zaznamujejo življenje povprečnega mladeniča, ki se je prisiljen spopasti s tradicionalno angleško "zavrtostjo"...

Film je briljanten dosežek sodobne angleške kinematografije za vse ljubitelje humorja.

Predstave so ob sobotah ob 20. uri in nedeljah ob 17. uri.
Vstopnina 350 SIT.

KINO LJUBNO OB SAVINJI

25. in 26.2.1995

LJUBIM TEŽAVE - ameriški film - romantična drama, 1994 (I Love Trouble)

Režija: Charles Shyer

Glavne vloge: Julia Roberts, Nick Nolte
Izkušen novinar se mora ponovno dokazovati ob mladi, silno podjetni novinarki konkurenčnega časopisa, s katero pričetna raziskovati zgodbo o sumljivem iztirjenju poštnega vlaka...

Za ljubitelje večnega rivalstva (in ljubezni) med spoloma.

4. in 5.3.1995

SPECIALIST - ameriški film - triler, 1994 (The Specialist)

Režija: Luis Losa

Glavne vloge: Sylvester Stallone, Sharon Stone, James Woods
V vse tesnejšem krogu umazanih iger in spletkarjenja se strokovnjak za eksplozive in mamljiva lepota soočita z neizprosnimi nasprotniki. Svetovni hit!

Predstave so ob sobotah ob 20. uri in nedeljah ob 17.30 uri.
Vstopnina 350 SIT

KINO GORNJI GRAD

25.2.1995

LJUBIM TEŽAVE - ameriški film - romantična drama, 1994 (I Love Trouble)

4.3.1995

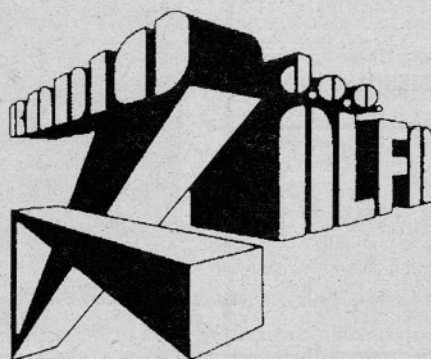
SPECIALIST - amriški film - triler, 1994 (The Specialist)

Predstave so ob sobotah ob 18. uri.

Vstopnina 350 SIT.

radio alfa

PRVI KOMERCIALNI RADIO PRI NAS

radio alfa d.o.o.
REDAKCIJA IN STUDIO
 Cankarjeva 1
 62 380 Slovenj Gradec, p.p. 92
 telefon (0602) 41 630
 telefax (0602) 41 244

radio alfa d.o.o.
PROPAGANDNA AGENCIJA
 Trg mladosti 6
 63320 Velenje
 telefon (063) 851 788
 telefax (063) 851 788

VAŠ SOPOTNIK V POSLOVNEM SVETU

107,8 Mhz

SAVINJSKA trgovska družba d.o.o. Žalec

SPORT SHOP

(NOVA AVTOBUSNA POSTAJA V MOZIRJU)

**NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
 NOVO**

**SNOWBOARDI
 STARO ZA NOVO**

**BURTON, HOT,
 NITRO, GOLTES**

SPORT SHOP MOZIRJE

TRGOVINA - EN KRAJCAR

**Loke 5
 Ljubno ob Savinji
 tel: 841-512**

	s PD	brez PD
NPK 15-15-15 vreča	1.420,00	1.350,00
NPK 6-12-24 vreča	1.470,00	
KAN 27% vreča	1.155,00	1.100,00
koruza kg	24,00	22,90
mlekovit 25/1	4.290,00	

Na zalogi semenski krompir:
 desire, kennebec, sante, sirtema (zgodnji)

samokolnica	3.800,00
sirkove metle	399,00

Za vrtničkarje:

Humovit 5l	130,00
Humovit 10l	230,00

Nudimo tudi Biopost, Gardin, Cvetal, Organo
SE PRIPOROČAMO!

V petek, 24. februarja ob 19. uri bo v Samostanu Nazarje predaval g. Igor Jarc na temo:

Preživeti dan skupnosti Srečanja.

Predavatelj bo s pomočjo diapozitivov prikazal življenje v Don Perinovi komuni, kjer se zdravijo odvisniki mamil.

Savinjska cesta 2,
63331 Nazarje

d.o.o. Nazarje

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Iz IGEE, d.o.o. Nazarje, Savinjska cesta 2 (prej Delavska univerza) sporočamo, da imamo namen v zimskem semestru (t.j. predvidoma v mesecu marcu tega leta) pričeti z izobraževanjem v naslednjih nadaljevalnih oddelkih za pridobitev popolne srednješolske strokovne izobrazbe:

EKONOMSKO-KOMERCIALNI TEHNIK - vpis v 2. letnik za kandidate, ki so predhodno zaključili triletno poklicno šolo za trgovce ali druge smeri. Poklic EKONOMSKO-KOMERCIALNEGA TEHNIKA daje široke zaposlitvene in samozaposlitvene možnosti z vključevanjem na področju trgovine, komercialne, podjetništva, denarništva, turizma itd.

STROJNI TEHNIK - vpis v 1. letnik nadaljevalnega programa po sistemu 3 + 2. Izobraževanje traja dve leti in daje po zaključnem izpitu naslov STROJNEGA TEHNIKA. V ta program se lahko vpišejo vsi, ki so zaključili poklicno kovinarsko šolo ali šolo za mehanike oz. avtomehanike.

Vpis v ta program priporočamo vsem, ki jim dosežki prve strokovne usposobljenosti niso končni smoter in si v življenju zastavljajo realne cilje po strokovni uspešnosti in napredovanju.

LESARSKI TEHNIK - vpis v 2. letnik nadaljevalnega programa po sistemu 3 + 2. Izobraževanje traja eno leto in je namenjeno prekvalifikaciji za tiste kandidate, ki so že zaključili tehniško srednjo šolo druge smeri.

Poleg navedenih šolskih programov bomo, takoj ko bo za posamezno učno skupino dovolj kandidatov, organizirali še:

- tečaj za upravljalce viličarjev
- tečaje s preizkusi znanja s področja varstva pri delu.

Vse informacije in evidenčne vpise v navedene izobraževalne oblike dobite pri nas osebno ali po telefonu št. 831-962 od 7. do 12. ure, v sredah do 16. ure.

Cvetke in koprive

Še sreča, da je bil prvi mož tretje slovenske vlade na službenem potovanju in da so njegovi vtisi še rahlo neurejeni, sicer bi bil nemalo presenečen nad podatkom, ki smo ga zaznali v uvodu druženja prosvetnih delavcev. Svojo odsotnost naj bi po besedah nadvse prijazne napovedovalke opravičila ministrica za šolstvo in šport in ne, kot smo zmotno mislili, minister. Ubogi gospod premier, kakšne spremembe v njegovem kabinetu in to brez njegove vednosti. Minister Gaber pa v jok. Ljubki in s tremo prepojeni predstavnici šolnikov pa poklanjamo nežno dehtečo cvetko. (VSO SREČO TI ŽELIM, NE Z MENOJ AMPAK Z NJIM)

V zadnjem času se v splošnem pomanjkanju cvetk in kopriv na (ne)srečo v našem in vašem uredništvu dogajajo čudne stvari, ki nakazujejo na psihološko (ne)uravnovešenost novinarjev in predpostavljenih. Tako so napak(ice) v novicah sedaj že tako pogoste, da bomo odgovornemu uredniku svetovali, da uvede novo rubriko "NAPAKE". Ne dvomimo, da mu bo predlog takoj všeč, saj je dobesedno obseden z novitetami. Ko bi bil tako inovativen še pri honorarijih! (JE PAČ SAVINJČAN (ALI MORDA ZADREČAN?) IN ŠE ZABIT PO VRHU)

No in ko se odgovorni urednik zaradi računalniških in tiskarskih škrtov posipa s pepelom, njegova cenjena soproga, imenovana tudi glavni urednik, mrko molči (to je najslabša od vseh možnosti) in si misli svoje. Kar pa je najbolj zaskrbljujoče, novinar iz Zadrecke doline je začel odklanjati vabila na brezplačna kosila. Spoštovani bralci, pričakujte najhujše. V kolikor se zadeve v najkrajšem času ne uredijo, sledi samo še likvidacijski postopek, redakcijo pa bomo preselili v kraj vzhodno od Celja (POMAGA JIM LAHKO SAMO ŠE DR. R.... IZ LJUBLJANE)

Naši novejši (tako po letih kot po stažu) sodelavci se je v nekem prispevku zapisalo, da si priznanja zaslužijo tudi mlajši. Načelno bi se bilo mogoče s to tezo tudi strinjati, vendar smo prepričani, da je še nekaj zadaj. Le kaj je imela kolegica konkretno v mislih? Morda koga iz bližnje okolice? Glej, glej, šele zdaj opažamo, da med kulturnimi nagradenci ni nikogar iz Nazarij! Kaj pa če je tu kakšna povezava? To bo potrebno raziskati. Morda so pa Nazarčane na ta način kaznovali za nekulturno vedenje, ker so pritr-moglavili svojo občino? Primer za Sherlocka Holmesa ali šerifa iz New Yorka. (VENDAR - KDOR SE ZADNJI SMEJE, SE NAJSLAJŠE SMEJE)

V minulih štirinajstih dneh so v uredništvu, ne v našem, naše je v senci, ampak v tistem pravem, besno tulili telefoni. Dialogi so bili tudi takšni: "Halo, je tam uredništvo?" "Da, tukaj uredništvo Savinjskih novic. Kdo kliče?" "Ni važno, poslušajte, vi sleparji! Od mene, poštenega državljana, terjate naročnino za časopis, ki ga sploh nisem naročil! Celo opomin mi pošljete, ker nisem plačal! Kaj si pa domišljate? Da bomo kar tako plačevali, kar si boste izmislili? Vam povem, ne plačam, pa čeprav gremo na sodišče! Bomo pa tam videli, kdo je pošten in kdo ni!" "Oprostite, lahko poveste, prosim, svoje ime in naslov, da preverimo evidenco?" "Ime, kaj ime! Da me boste potem vlačili po tem vašem časopisu! Saj vas poznam, novinarje, samo z nesrečo ubogih ljudi se okoriščate! Ampak mene že ne boste..." "Gospod, če nam ne boste povedali imena in naslova, žal ne bomo mogli preveriti vašega naročniškega razmerja..." "Ja, no, ja. Torej, pišem se NN, stanujem v AA." "Samo trenutek... Gospod, oprostite, bili ste na seznamu naročnikov iz leta 1991. Veste, pri prenosu izdajateljstva, bla, bla... Pričakovali smo, da bodo vsi, ki ne želijo prejemati Novic, to sporočili. Vi pa tega niste storili, zato smo sklepali, da želite ostati naročnik. Mar ne bi bilo vljudno z vaše strani, da bi zavrnili takoj prvo številko, ki ste jo dobili, če časopisa nečete?" "... Hm, no, ja, vljudno že... ampak saj včasih se pa tudi kaj prebere, saj ne rečem, da je čisto zanič, no, tudi za pogledat' je zdaj kar nekako... Nič, kar pustite me na seznamu, bom plačal. Ampak če mi še enkrat pošljete opomin, meni, poštenemu državljanu, vam povem, gremo na sodišče! Pa naj se vidi, kdo je pošten in kdo ni! Saj vas poznam, novinarje, vsi ste enaki... itd."

Cvetke in koprive so preverjeno neresnične

BOŽIČNA KRAJA (Ulom v bicikel)

Miha mi je na sam sveti večer pravil štose v gostilni Pod smrekco, kjer smo čakali na rojstvo ljubega nam zveličarja.

"Kaj pa si ti delal pri spovedi? Saj ne hodiš v cerkev..." me je zanimalo.

"Saj poznaš Encjanovo Špelco...?"

"Ja."

"Z njo sem prevaral svojo ženo..."

"In se nisi dobro počutil?"

"O ja, sem, kaj pa misliš. Le doma me je nekaj stiskalo, pa sem šel k župniku."

Gelca je na vse pretege vlekla na ušesa, ko so peli Počiva mesto Betlehem.

"In kaj je rekel?"

"Nič, naložil mi je tri zdravemarije in pa očenaš za zmolit."

"Pa je bilo kaj iz tega? Si nehal hodit k Špelci?"

"Niti ne, sem pa šel spet k župniku."

"In?"

"Mi je dal kar celo tretjino rožnega venca za zmolit."

"Pa?"

"Ah, sem kar celega zmolil, tako da imam sedaj še nekaj v do-brem!"

Tedaj so skočila Gelcina očala z njenega nosu, ona pa k nama.

"Hitite kristjani..." so se oglasile cerkvene pevke, midva pa, ne bodi lena - ven iz gostilne. Hitela sva na vso moč, Gelca pa za nama.

Prvi ovinek, najina prednost - deset metrov.

Drugi zavoj, prednost - le še dva metra. Gelco je gnal sam božji srd.

Tretja hiša, prednost - nula. Pod veličastnim zamahom Gelcine metle je omahnil ubogi Miha.

"Kura, pa dobri midsosedski odnosi, prvo je zdravje!" sem si rekel in jo odkuril dalje v noč ter za sabo pustil glasove, ki so žgoče prepevali: "Glej zvezdice božje..." Le-te so se kresale nad sosedovo glavo, ko ga je Gelca obdelala.

Ta čas je župnik tako veselo dirigiral podžganim pevcem, da mu je iz kute poletel iskani ključ na tla.

"Glej ga, hudiča!" je vzkliknil.

Vsi so kar zinili: "Pater!"

"Ključ, našel se je ključ!" je bil vzhičen. "Pri sebi sem ga imel. Ves ta čas je bil v kuti!" Župnik je namreč svoj rjavi kombinizon puščal v župnji in ga tako ni mogel najti, ko je v civilu kolovratil okoli.

Takrat pride Gelca, vsa kuhana v obraz, nazaj.

"Gelca, ključ se je našel!"

Ona pa čisto hladno: "Saj, vse vam pride prav, samo da ste v gostilni..."

"Gelca, kje imaš pa metlo?" jo je nekdo dregnil.

"Hudimana, zlom'la se mi je!"

"A to pomeni, da moraš zdaj peš domov?"

Ste že videli, kako se sprazni gostilna? Gelca jo je hipoma. Ljubi kristjani so pred njeno sveto jezo poskakali ven, kjer so mogli. Še župnik je zbežal skozi kuhinjo na varno. Ondan sem ga srečal.

"Kako je, pater? Ste še celi? Vidim, da vam je vaša kuharica pri-zanesla. Kako je kaj? Vas še kaj kara?" sem ga pobaral.

"Niti ne..."

"Se je torej pomirila?"

"Hja, pa že. Kar naprej je nergala, venomer je bila jezna, zadnjič pa sem izgubil ključ od shrambe in od takrat se ne kregava več."

"Pa ni bila nič togotna zaradi tega?"

"Že mogoče, ne morem pa vedeti zagotovo, dokler je še v shrambi..."

O, sveta noč...

KONEC

Stari
vici po

Zgornjesavinjsko

TUDI V BOČNI SPREMLJAJO SMUČARIJO...

"Sosed, živjo! Bi lahko pri tebi gledal slalom?"

"Seveda, ni problema. Kaj pa je, se ti je pokvarila televizija?"

"Niti ne. Hiša nam gori, pa je vsepovsod polno gasilcev..."

POŠTNI ROP

V pošto vdre lopov in v prisotne nameri pištolo. Ukaže vsem, da naj se uležejo. Ko vsi zaposleni in stranke ležijo na tleh, poštar Andrej reče blagajničarki Manji:

"Maca, leži na hrbet, to ni sindikalni izlet!"

V LJUBENSKI GOSTILNI

je Vinčkov Martin vsak dan naročil dva sadjevčka, enega zase, drugega za svojo pokojno Marto, življensko družico, s katero je pridobil to družabno navado. To je trajalo nekaj let. Lepega dne pa stalni gost naroči samo en sadjevček. Krčmar začudeno vpraša:

"Martin, kaj si nehal obujati spomine na svojo rajnko ženo?"

"Ne, zakaj? To je njen sadjevček; jaz namreč ne pijem več, ker mi je zdravnik prepovedal."

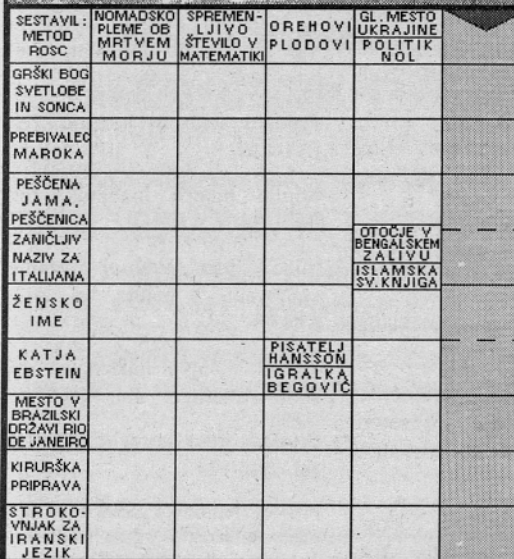
FEHTARJEV TONČEK

je vsako nedeljo po maši izprosil od Dobrotnikarjevega Janeza petsto tolarjev. Lepega dne pa od njega ne dobi več kot dva stotaka.

"Janez, kaj pa je zdaj to? Samo dvesto tolarjev si mi dal..."

"Veš, moram malo varčevati. Sin bo šel naprej študirat."

"A zdaj pa kar na moje stroške?!"

RUSKI PIANIST IN KLAVIRSKI PEDAGOG (LEV, 1907 - 1974)	HOMERJEV LITERARNI JUNAK	ANGLEŠKI ČASTNI NASLOV	KOLIČINA PRIDELKA PREHOVO ZGANJE	↓ P	OTOK (francosko)	VELIK AFRIŠKI PTIČ
DAR						
LYONSKI ŠKOF, OČE DOGMATIKE						
ZABAVIŠČNA ČETRT LONDONA					MESTO V BANATU	ITALIJANSKI ASTRONOM (GIOVANNI BATISTTA, 1826 - 1873)
TIP ŠPORT- NIH ŠANI FINSKO JEZERO				LORENZ OKEN VLADARSKA HIŠA		
	7 DNI					
	FRNIKOLA					
		POGANJEK NA KROMPIRJU (AM. PISATELJ (JAMES))				
			SUKANEC EVROPSKI POLOTOK			
INDIJSKI DROBIZ MESTO V J. FRANCII					DRUGO NAJVEČJE ALŽIRSKO MESTO	BABICA Primorsko
	ANGLEŠKI PEVEC ----- JOHN					
	OTROŠKO VOZILO					
	LJUBA TADIĆ					
		LUKA OB OHOTSKEM MORJU				
		ZOLAJEV ROMAN				

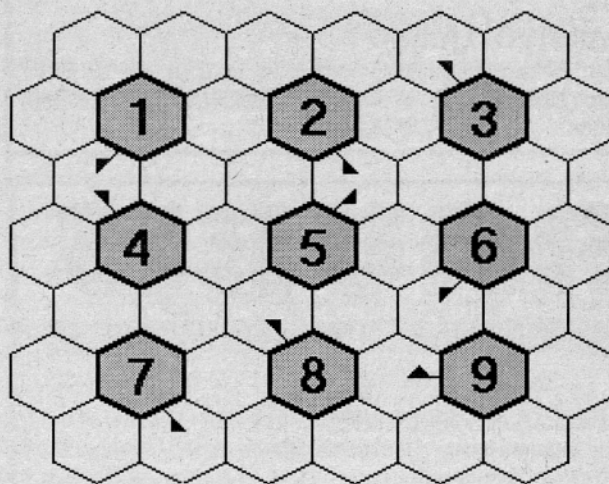
REŠITEV
KRIŽANKE
IZ 3.
ŠTEVILKE:
komora,
iperit,
Tetovo,
ara, An,
Rebula,
stator,
plasma,
alarm,
retorta,
Igor,
Žetale,
Ontake,
pes, kanu,
nož, EČ,
roleta, Ma,
Likavec,
kler,
Ipavec,
urati, celec,
Štimac,
Asen,
Nataša

ARENARIJ : Peščena jama, peščenica
ITEROL : Mesto v brazilski državi Rio de Janeiro
OBORIN : Ruski pianist in klavirski pedagog (Lev, 1907-1974)
SOHO : Zabaviščna četrt Londona

Besede vpisujte v smeri urinega kazalca tako, da začnete na označenem polju.

- 1 Italijansko ime za Piran
- 2 Mariborski gledališki režiser (Tomaž)
- 3 Velika lopa za letala
- 4 Zgornji del škatle
- 5 Odrgrnina
- 6 Francoski pisatelj (Louis, 1897 - 1982)
- 7 Nadstropje nad stranskimi ladjami cerkve
- 8 Eden od Liparskih otokov
- 9 Kemijski element (La)

V zgornji in spodnji vodoravni vrstici dobite dve planinski izletniški točki v Zgornji Savinjski dolini.

IZOLES

Mozirje in
Ljubno ob Savinji
tel: 832 011 in 841 267

Siporex 1 m3 10.250,00 SIT
modul kom 57,90 SIT
cement 50/1 595,00 SIT
apno 399,00 SIT

V sodelovanju z inštalaterstvom centralnih kurjav
Ivan ŠKOFLEK Mozirje, vam nudimo instalacijo
centralnih kurjav z našim ali vašim materialom.

Izoles Mozirje 832-011
Helko Izoles Ljubno 841-267

Morda iščete prab to...

MIX LES d.o.o.

odkupujemo kostanj, hlodovino - plačilo takoj, telefon
063/841-525.

ODKUP SMREKOVIH STORŽEV

Prebivalce Zgornje Savinjske doline, predvsem kmete ob-
veščamo, da bomo odkupovali smrekove storže. Intere-
senti naj se javijo po telefonu 061/737-385 zjutraj do 8 h
ali zvečer od 20 - 21 h, ali pisno na "Limato" d.o.o.,
61234 Mengeš, Gorenjska c. 4 a, kjer bodo dobili
nadaljna navodila.

ANTENE IN RTV SERVIS

Ste slabe volje zaradi slabe slike na TV sprejemniku?
Antenske instalacije, meritve in montaža ter RTV servis na
vašem domu! Na voljo so tudi dekoderji za Filmnet s
slovenskimi podnapisi. Prašnikar s.p., tel. 845-194

TRGOVINA IN SERVIS ZAGOŽEN

Šivalni stroji, gasilni aparati, plinske naprave, del. zaščita,
gumbi, pribor za šivanje, telefon 831-109.

URARSTVO LJUBNO

Pridite in pogledjte našo ponudbo ur in igrač po ugodnih
cenah! Izberite zase in za svojce nekaj novega! Telefon
841-084.

Mali oglasi do 10 besed, poslani na kuponu iz zadnje
številke Savinjskih novic, so brezplačni. Vsaka nadaljnja
beseda 125,00 SIT. Mali oglas v okvirju 1.250,00 SIT.
Mali oglas pod šifro: 1.250 SIT

Prodajam bukova drva, 16 arov
njive, Sp. Rečica, tel. 832-749

Prodajam VW hrošč, letnik 75,
registriran do 10.95, tel. 841-
203

Če rabiš dobro ohranjen avto
- hrošča, poklič 841-065

Prodajam žago za rezanje hlo-
dovine, malo rabljeno, tel.
832-583

Kupim kombinirani otroški
voziček do 7.000 SIT, tel.
832-190

Prodajam Simco - 1307 GLS
1978, reg. do julija 95, tel.
841-413

Traktor dojc torpedo 4506 S
prodajam, tel. 843-663

Večjo količino sena prodajam,
tel. 841-196

Poceni prodajam kvalitetno
seno, mot. žago Jonsered
801 z lupilcem za les, tel.
831-358

Diatonično harmoniko "Pod-
goršek" C-F-B prodajam, tel.
841-302

Prodajam klarinet Yamaha s
kristalnim ustnikom, cena
1.150 DEM, tel. 831-024 od
18 - 20 h.

Prodajam domačo ovčjo volno,
spredeno, tel. 832-679.

Kupujem staro dobro ohran-
jeno strešno opeko ca 1150
kom (razen bobrovca), tel.
831-917 zvečer - Hribar
Pepca

Oddam bojler, vrata, okno
komplet - po dogovoru. Lu-
nar Janez, Ljubija 129
(Soteska) Mozirje.

Oddam moškemu nealkoholiku
sobo z uporabo kuhinje in
kopalnice, tel. 831-302

Prodajam dobro ohranjeno
motorno kosilnico Laverda,
tel. 844-004

V Nazarjah oddam centralno
ogrevane sobe samskim ose-
bam, tel. 832-442

Prodajam seno in lucerno, tel.
831-426

Kupim manjši hladilnik, tel.
831-268

Mlad par (nujno) vzame
stanovanje v najem, tel. 843-
678

Kupim manjšo nakladalko za
seno - Putinger, tel. 831-159

Prodajam Jugo koral 45, 89/11,
tel. 844-124

Prodajam fantovsko obleko za ob-
hajilo, velikost 7 let, tel. 831-893

Tračno žago - pokončno,
kolesa 110 cm; voziček z
avtomatskim pomikom ugod-
no prodajam, tel. 844-053

Prodajam Daljinski telegram
SUPERFONE CT-3000N. Cena:
800 DEM. Tel. 843-375

Mehaniku prodajam R-4 za rezerv-
ne dele. Tel. 831-962 dopoldne

Prodajam tel. številko v Nazar-
jah. Tel. 858-329, mobilni
0609 616-641

KUPON za brezplačni mali oglas do
10 besed v 5. številki SN

IME IN PRIIMEK

NASLOV

NAROČ. ŠT.

ANUBIS

POGREBNE STORITVE

- OB BOLEČI IZGUBI BLIŽNJEGA NUDIMO PO KONKURENČNIH CENAH:
- PREVOZ Z AUTOFURGONOM (VKLJUČNO NA UPEPELITEV)
- DEKORACIJA SOBE, POSTAVITEV ODRA NA DOMU
- IZKOP GROBNIH JAM
- POSTAVITEV ŽARNIH NIŠ
- UREDITEV KOMPLETNE DOKUMENTACIJE
- ODŠTEJEMO ZAKONSKO POGREBNINO

Štiglic Jožica
Radmirje 10,
Ljubno ob Savinji
Tel. 063/841-029

SARUS d.o.o.

**Savinjska c.4
Nazarje**

- Zavarovalniško posredovanje pri avtomobilskih škodah
- Vleka vozil
- Odkup poškodovanih vozil

Tel. 832-132, 832-822, 832-474

SERVIS HLADILNIKOV IN ZAMRZOVALNIKOV VSEH VRST

ČE VAM SKRINJA TOČI, LEDENI, MENJAMO IZOLACIJO. V ČASU POPRAVILA ZAMRZOVALNIKA GA NADOMESTIMO Z DRUGIM.

SERVIS VRŠIMO HITRO IN STROKOVNO PO KONKURENČNIH CENAH.

SE PRIPOROČA

TERGLAV MILAN, POLZELA 137/A

TEL. FAX: 063-720-138

TEL. 063-720-406

GOSTILNA NA PRODU

Ter 42, Ljubno; tel: 841 336

- * *od srede do nedelje
vsak dan pice,
vsak dan kosila,
narezki,
jedi iz divjačine*
- * *sprejemamo
rezervacije za
družinske praznike
(jubileje, poroke...)
in za praznovanja
drugih zaključenih
skupin...*

PODJETJE S TRGOVINO
INSTALACIJE IN STORITVE

CIZEJ d.o.o.

Parižlje 1, Braslovče
TEL. 063/720-181, 720-065, fax: 720-065
MOBITEL 0609-617-441

CENTRALNO OGREVANJE VODOVOD SANITARNA KERAMIKA

radiator KORADO	12.595,00 SIT
enoročna baterija	
ARMAL - za umivalnik	11.106,00 SIT
umivalnik 50 STRUMICA	3.586,00 SIT
radiator. ventil 1/2	895,00 SIT

- DOSTAVA NA DOM
- MONTAŽA
- POPUSTI NA GOTOVINSKO PLAČILO

**PRIČAKUJEMO VAS Z
UGODNIMI CENAMI**

glin RIP d.o.o.

storitveno podjetje

Lesarska cesta 10
63331 Nazarje
Tel: (063) 831-321 int. 315
Fax: (063) 831-705

EDINO RAČUNALNIŠKO PODJETJE V ZGORNJESAVINJSKI DOLINI

vam nudi:

RAČUNALNIŠKO OPREMO:

- računalnike po najnižjih cenah
 - tiskalnike
 - trakove za tiskalnike
 - diskete
 - izobraževanje
 - svetovanje pri nakupu in uporabi opreme
- PRAVNO SVETOVANJE in nudenje storitev gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom pri sklepanju pogodb, urejanju dolžniško - upniških razmerij, urejanju delovnih razmerij itd.

FINANČNE IN RAČUNOVODSKE STORITVE
STORITVE INVESTICIJSKEGA IN FINANČNEGA
INŽINIRINGA

POKLIČITE (063) 831-321 INT. 315

PODJETJE TRGOVINE, TURIZMA IN PROIZVODNJE p.o. / MOZIRJE

Blagovnica Manufaktura Mozirje**Akcijska prodaja izdelkov iz stekla in porcelana**

jedilni servis 8delni	7.185,60
kozarci 3/1	224,60
servis kompot	993,60
skleda	161,30
vaza	113,80
pepelnik	86,40
vrči	417,60-993,60

Na oddelku konfekcije vam po ugodnih cenah nudimo:

- moške srajce - bombaž	1.986,60
- ženske hlače	4.950,00

V SAVINJI VAS PRIČAKUJEMO!**naročilnica***Naročam časopis Savinjske novice*

ime in priimek

ulica

hišna številka

poštna številka

kraj

telefon

datum

podpis

20.000 SIT
za nove naročnike
časopisa

Savinjske
NOVICE

Med tistimi, ki boste do
20. marca 1995 naročili
naš časopis, bomo
izžrebali 5 nagrad v skupni
vrednosti 20.000 SIT.

Postanite naš naročnik in
si zagotovite 15% popusta
pri naročnini, malih oglasih
in zahvalah!